Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2498

2026 11 16

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2026/2498

2026 m. lapkričio 5 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956 taikymo taisyklės, susijusios su trečiojoje valstybėje sumokėtos anglies dioksido kainos konvertavimu į atitinkamą atsisakytinų pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) sertifikatų skaičiaus sumažinimą, tos anglies dioksido kainos sumokėjimo įrodymu, nepriklausomo asmens kvalifikacija ir jo nepriklausomumo bei kvalifikacijos nustatymo sąlygomis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas ([1]), ypač į jo 9 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

(1) Reglamente (ES) 2023/956 nustatyta, kad įgaliotasis PADKM deklarantas gali prašyti sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių tiek, kad tai atitiktų trečiojoje valstybėje už deklaruotą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, siekiant užtikrinti, kad už tą patį išmetamą ŠESD kiekį anglies dioksido kaina nebūtų mokama du kartus;

(2) pereinamuoju laikotarpiu nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. importuotojai arba netiesioginiai atstovai muitinėje turėjo pranešti apie bet kokią anglies dioksido kainą, mokėtiną už deklaruotą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, įskaitant anglies dioksido kainas, mokėtinas už būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su atitinkamais medžiagų pirmtakais. Be vertingos informacijos, surinktos per tą laikotarpį, Komisija taip pat įgijo vertingos patirties ir gavo vertingos informacijos iš suinteresuotųjų subjektų, įskaitant trečiųjų valstybių institucijas, kuriose taikomos anglies dioksido kainos nustatymo taisyklės;

(3) vadovaudamasi Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis, 2025 m. rugpjūčio 28 d. – rugsėjo 25 d. Komisija paskelbė kvietimą teikti informaciją, kad surinktų suinteresuotųjų subjektų nuomones, kuriomis būtų galima remtis rengiant šiame įgyvendinimo akte nustatytas taisykles. Akto projektas buvo skelbiamas nuo 2026 m. gegužės 13 d. iki 2026 m. birželio 10 d., kad suinteresuotieji subjektai galėtų pateikti atsiliepimų;

(4) pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 4 dalį Komisija trečiosioms valstybėms, taikančioms anglies dioksido kainos nustatymo taisykles, gali nustatyti ir PADKM registre pateikti toms trečiosioms valstybėms numatytąsias anglies dioksido kainas bei paskelbti jų apskaičiavimo metodiką. Komisija remiasi geriausiais turimais duomenimis, gautais remiantis patikima, viešai prieinama ir tų trečiųjų valstybių pateikta informacija. Vietoj ataskaitų, grindžiamų faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina, kurios įrodymus patvirtina nepriklausomas asmuo, kaip alternatyvą teikiant ataskaitas, grindžiamas Komisijos pateiktomis numatytosiomis anglies dioksido kainomis, būtų kuo labiau sumažintos įgaliotųjų PADKM deklarantų patiriamos atitikties reikalavimams užtikrinimo išlaidos ir sudarytos sąlygos išvengti bet kokių atitikties reikalavimams užtikrinimo išlaidų trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams, taip palengvinant anglies dioksido kainos atskaitymą;

(5) kadangi faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina apskaičiuojama remiantis prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimu ir atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2025/2083 ([2]) padarytus pakeitimus, įgaliotasis PADKM deklarantas faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, paremtą nepriklausomo asmens patvirtintais įrodymais, gali prašyti atskaityti tik kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis

([1]) OL L 130, 2023 5 16, p. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj.
([2]) 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2083, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956, kiek tai susiję su pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo supaprastinimu ir stiprinimu (OL L, 2025/2083, 2025 10 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj).

faktinėmis vertėmis. Kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktinėmis vertėmis, įgaliotieji PADKM deklarantai taip pat gali pasirinkti naudoti atitinkamą numatytąją anglies dioksido kainą. Kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis numatytosiomis išmetamo ŠESD kiekio vertėmis, atskaitymo galima prašyti tik remiantis atitinkama Komisijos pateikta numatytąja anglies dioksido kaina;

(6) pagal Reglamentą (ES) 2023/956, anglies dioksido kaina turėtų būti mokama mokesčiais, rinkliavomis ar įmokomis pagal išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo sistemą arba apyvartiniais taršos leidimais pagal ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir apskaičiuojama pagal ŠESD, kurioms taikoma tokia priemonė ir kurios išskiriamos gaminant prekes, kiekį; Anglies dioksido mokesčiai, rinkliavos ar įmokos gali būti renkami veiklos vykdytojo lygmeniu arba netiesiogiai už kuro anglies kiekį. Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų rūšys gali apimti bazinio lygio ir kreditų ATLP sistemas. Komisija turėtų stebėti naujų anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų kūrimą trečiosiose valstybėse, taip pat taisyklių, kuriomis reglamentuojami kuru grindžiami anglies dioksido mokesčiai, taikymą, o paaiškėjus, kad tomis taisyklėmis pramonei nesuteikiama pakankamai paskatų naudoti mažiau anglies dioksido išskiriantį kurą, taisykles turėtų pakoreguoti;

(7) siekiant remti faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos atskaitymą ir užtikrinti kuo vienodesnį jo taikymą, šiame reglamente turėtų būti pateiktas trečiosiose valstybėse taikomų anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų, kurie, remiantis šiuo metu turima informacija, atitinka pagal Reglamentą (ES) 2023/956 ir šį reglamentą taikytinas apibrėžtis, sąrašas. Jei anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas į sąrašą neįtrauktas, be kita ko, jei tai subnacionalinė sistema arba naujas mechanizmas, nepriklausomas asmuo turėtų įvertinti, ar jis atitinka taikytinas apibrėžtis. Jei mechanizmas taikytinas apibrėžtis atitinka, nepriklausomas asmuo turėtų įvertinti veiklos vykdytojo pateiktus faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus;

(8) Komisija turėtų kasmet peržiūrėti ir prireikus atnaujinti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų sąrašą, kad į jį tokių mechanizmų būtų įtraukta kuo daugiau. Anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų sąrašo atnaujinimo tikslais atitinkamos trečiųjų valstybių jurisdikcijos gali teikti Komisijai išnagrinėti prašymus, kuriuose aprašyti atitinkami anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo požymiai. Prašymus įvertinti į šiame reglamente pateiktą sąrašą neįtrauktus anglies dioksido mechanizmus Komisijai gali teikti ir kompetentingos institucijos, be kita ko, remdamosi konsultacijomis su įgaliotaisiais PADKM deklarantais. Komisija į savo vertinimą turėtų įtraukti tuos į sąrašą neįtrauktus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, kurie nurodyti arba numatyti nurodyti prašymuose atskaityti faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą. Kad faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina būtų atskaitoma vienodai ir nuosekliai, Komisija turėtų nedelsdama per PADKM registrą pranešti savo vertinimo rezultatus kompetentingoms institucijoms;

(9) Komisija ir kompetentingos institucijos turėtų stebėti šio reglamento taikymą ir atlikdamos PADKM deklaracijų peržiūrą pagal Reglamento (ES) 2023/956 19 straipsnį peržiūrėti ir prašymus dėl faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos. Komisija turėtų padėti kompetentingoms institucijoms peržiūrėti prašymus dėl trečiojoje valstybėje faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos, be kita ko, prieš kompetentingai institucijai atitinkamais atvejais konstatuojant, kad deklaruotas atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičius yra neteisingas. Komisija visų pirma turėtų teikti pagalbą į šį reglamentą neįtrauktiems naujiems anglies dioksido apmokestinimo mechanizmams įvertinti. Be to, deramas dėmesys turėtų būti skiriamas prašymams, kuriuose pageidaujami atskaitymai yra gerokai didesni nei būtų naudojant numatytąsias anglies dioksido kainas, nustatytas Komisijos pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 4 dalį;

(10) Komisija, palaikydama ryšį su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis ar teritorijomis, turėtų įvertinti galimybę Sąjungai sudaryti dvišalius susitarimus pagal Reglamento (ES) 2023/956 2 straipsnio 12 dalį, kad būtų galima palengvinti šio reglamento taikymą, t. y. supaprastinti prašymus atskaityti sumokėtą anglies dioksido kainą ir padidinti jų patikimumą, be kita ko, apibrėžiant oficialių dokumentų, kuriais galima remtis sertifikuojant faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus, rūšis.

(11) siekiant užtikrinti, kad PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimas atspindėtų su deklaruotomis prekėmis susijusias jau patirtas išlaidas dėl išmetamo anglies dioksido, apskaičiuojant tą sumažinimą turėtų būti atsižvelgiama į bet kokią kainą, sumokėtą pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą už prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o į kainas, sumokėtas už išmetamą ŠESD kiekį, nesusijusį su deklaruotų prekių būdinguoju išmetamu ŠESD kiekiu, neturėtų būti atsižvelgiama. Anglies dioksido kaina gali būti susijusi su tiesiogiai išmetamu, atitinkamais atvejais netiesiogiai išmetamu ir naudojant pirmtakus išmetamu deklaruotųjų prekių būdinguoju ŠESD kiekiu, už kurį gali būti mokama pagal skirtingus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus skirtingose jurisdikcijose, kuriose taikomos anglies dioksido kainos nustatymo taisyklės;

(12) siekiant tiksliai apskaityti išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomas PADKM ir už kurį jau sumokėta anglies dioksido kaina, išmetamas ŠESD kiekis, kuriam taikoma anglies dioksido kaina, turėtų būti priskiriamas įrenginyje pagamintoms prekėms, laikantis Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2025/2547 ([3]) nustatytų sistemos ribų ir gamybos procesų.

(13) siekiant užtikrinti trečiojoje valstybėje sumokėtos anglies dioksido kainos ir pagal ES ATLPS sumokėtos anglies dioksido kainos lygiavertiškumą, atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičius turėtų būti sumažintas tik dėl anglies dioksido kainų, mokamų už konkretų būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą trečiojoje valstybėje, kai pagal tą sistemą kaina mokama mokesčiais, rinkliavomis arba įmokomis arba apyvartiniais taršos leidimais pagal ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, kuri yra privalomo pobūdžio ir kuria visiems veiklos vykdytojams, veikiantiems atitinkamuose sektoriuose, kuriems taikomas tas mechanizmas, nustatomos atitikties užtikrinimo pareigos. Tikslinės ir skaidrios mažiems konkretaus sektoriaus įrenginiams visuotinai taikomos išimtys, panašios į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB ([4]) I priede nustatytas ribines vertes, neturėtų pakenkti šiam principui; Šiuo principu turėtų būti užtikrinta, kad anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo aplinkos apsaugos tikslas galėtų būti laikomas iš esmės lygiaverčiu ES ATLPS, kiek tai susiję su PADKM sektorių dekarbonizacija. Pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą faktiškai mokama anglies dioksido kaina turėtų reikšti, kad turi būti laikomasi pareigos mokėti vienodą kainą už ŠESD kiekį, įrenginio išmetamą gaminant visas prekes, nepriklausomai nuo jų paskirties vietos. Pagal šį principą anglies dioksido kainai, mokamai tik už eksportuojamų prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, negalėtų būti taikomas PADKM prievolės sumažinimas.

(14) atsižvelgiant į tai, kad anglies dioksido mokesčiai, rinkliavos ar įmokos gali būti taikomi anglies kiekiui, esančiam kure, suvartotame įrenginyje, kuriame gaminant prekes išmetamos su tuo kuru susijusios ŠESD, tikslinga, kad deklarantas galėtų deklaruoti anglies dioksido kainą, sumokėtą už tą išmetamą ŠESD kiekį, net jei tos kainos įrenginio veiklos vykdytojas tiesiogiai nesumokėjo. Tokiais atvejais kurui taikomas tarifas turėtų derėti su kuro išmetamųjų teršalų faktoriumi, siekiant užtikrinti, kad anglies dioksido mokesčio, rinkliavos ar įmokos tarifas atspindėtų faktinį deginant tą kurą išmetamą ŠESD kiekį ir kad anglies dioksido kaina, priskiriama būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui, atitinkamai atspindėtų tą faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Siekiant užtikrinti, kad nustatant sumokėtą anglies dioksido kainą būtų atsižvelgiama tik į Reglamento (ES) 2023/956 specifikacijas atitinkančius anglies dioksido mokesčius, rinkliavas ar įmokas, turėtų būti pateikiami įrodymai, kad pagal trečiosios valstybės teisės aktus taikytinas anglies dioksido mokesčio, rinkliavos ar įmokos tarifas yra aiškiai grindžiamas kuro anglies kiekiu;

(15) siekiant užtikrinti lygiavertiškumą pagal ES ATLPS mokamai anglies dioksido kainai, kreditai arba kiti išmetamųjų teršalų vienetai, įsigyti pagal bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, turėtų būti laikomi lygiaverčiais apyvartiniams taršos leidimams, mokamiems pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą;

(16) atsižvelgiant į tai, kad veiklos vykdytojai pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą gali naudotis įvairiomis atitikties užtikrinimo galimybėmis, faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymai turėtų apimti visas trečiųjų valstybių institucijų leidžiamas atitikties užtikrinimo galimybes, įskaitant tų institucijų nustatytos fiksuotos kainos mokėjimą arba anglies dioksido kreditų naudojimą, remiantis pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą nustatytomis ribomis ir sąlygomis;

([3]) 2025 m. gruodžio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/2547, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956 taikymo taisyklės dėl prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodų (OL L, 2025/2547, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2547/oj).

([4]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

(17) kai vykdant pareigą sumokėti anglies dioksido kainą galima pirkti anglies dioksido kreditus, kuriais siekiama faktiškai sumažinti ar pašalinti išmetamą ŠESD kiekį, tikslinga, kad deklarantui būtų leidžiama prašyti sumažinimo remiantis anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už tai pareigai vykdyti naudojamus konkrečius anglies dioksido kreditus, įrodymais. Galimybė reikalauti šio sumažinimo turėtų būti įmanoma neatsižvelgiant į tai, ar su anglies dioksido kreditu susijusi klimato kaitos švelninimo veikla vykdoma šalies viduje, ar už šalies jurisdikcijos ribų. Siekiant visapusiškai pripažinti, kad pagal daugumą anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų veiklos vykdytojams leidžiama įvykdyti dalį savo pareigos perkant anglies dioksido kreditus, skirtus klimato kaitos švelninimo veiklai šalies viduje ir išduotus pagal toje šalyje pasirinktus standartus, faktinio kainos sumokėjimo įrodymams neturėtų būti taikomi jokie papildomi kokybiniai ar kiekybiniai kriterijai. Siekiant užtikrinti, kad prašomas už anglies dioksido kreditus faktiškai sumokėtos kainos sumažinimas derėtų su kaina, kuri kitu atveju galėtų būti mokama pagal pagrindinę atitikties užtikrinimo galimybę, prašyme nurodyta už anglies dioksido kreditus faktiškai sumokėta kaina neturėtų viršyti anglies dioksido kainos pagal pagrindines anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo atitikties užtikrinimo galimybes, pavyzdžiui, vidutinės rinkos kainos pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba taikomo anglies dioksido mokesčio tarifo;

(18) kai pagal trečiosios valstybės anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą leidžiama naudoti anglies dioksido kreditus, sukauptus už šalies jurisdikcijos ribų, tie tarptautiniai anglies dioksido kreditai turėtų atitikti pagal Paryžiaus susitarimą nustatytus standartus. Tuo tikslu turėtų būti atsižvelgiama tik į anglies dioksido kainą, sumokėtą už kreditus, kurie leidžiami naudoti ir išduodami pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio 2 dalį arba 6 straipsnio 4 dalį kaip tarptautiniu mastu perduoti klimato kaitos švelninimo veiklos rezultatai. Šiuo kriterijumi turėtų būti skatinama plėtoti 6 straipsnyje nurodytus kreditus ir suteikiamas kokybės užtikrinimas, būtinas PADKM aplinkosauginiam naudingumui užtikrinti. Siekiant paskatinti trečiųjų valstybių gamintojus mažinti savo išmetamą ŠESD kiekį kuriant ir naudojant veiksmingiausias technologijas ir užtikrinti, kad daugiausiai dekarbonizacijos pastangų būtų dedama šalies viduje, tokių tarptautinių anglies dioksido kreditų naudojimas deklaruojant anglies dioksido kainą pagal PADKM turėtų būti ribojamas. Nustačius, kad ši riba būtų ne didesnė kaip 10 proc. išmetamo ŠESD kiekio, apie kurį pranešta ir kuris patvirtintas pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, bus visapusiškai atsižvelgiama į esamus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, pagal kuriuos veiklos vykdytojams leidžiama dalį savo atitikties užtikrinimo pareigos įvykdyti naudojantis tarptautiniais anglies dioksido kreditais;

(19) reikėtų atsižvelgti į korekcinį mechanizmą ar kitą kompensaciją, kuria realiai sumažinama pareiga sumokėti už išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas. Bet kokia priemonė ar parama, kuri taikoma remiantis parametru, naudojamu nustatant pareigą mokėti anglies dioksido kainą, ir kuria ta pareiga veiksmingai sumažinama, tuo tikslu turėtų būti laikoma kompensacija. Tai apima atvejus, kai už dalį išmetamo ŠESD kiekio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, nereikia faktiškai sumokėti, pavyzdžiui, kai yra naudojami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, kai išmetamam ŠESD kiekiui taikomas bazinis lygis, nustatytas pagal bazinio lygio ir kreditų ATPL sistemą, kai už išmetamą ŠESD kiekį anglies dioksido kainos mokėti nereikia arba kai yra taikomos kitos priemonės, pagal kurias daliai išmetamo ŠESD kiekio netaikoma pareiga sumokėti anglies dioksido kainą. Taip pat reikėtų atsižvelgti į bet kokį kainos sumažinimą arba bet kokį sumokėtos kainos grąžinimą, taip pat į bet kokią piniginę kompensaciją;

(20) siekiant užtikrinti visapusį lygiavertiškumą su tuo, kaip dalis iš ES ATLPS gautų pajamų gali būti per Inovacijų fondą reinvestuojama į įrenginius, kuriems taikoma ES ATLPS, ir atsižvelgti į teisėtą anglies dioksido kainos pajamų reinvestavimą į klimato priemonių finansavimą, pajamos iš anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo, kurios reinvestuojamos į veiklos vykdytojo įrenginio dekarbonizaciją, neturėtų būti laikomos sumokėtos anglies dioksido kainos kompensacija. Ši nuostata turėtų būti taikoma su sąlyga, kad visi veiklos vykdytojai, kuriems taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, turi teisę gauti paramą, kad jokie veiklos vykdytojai nėra nepagrįstai diskriminuojami, kad už subsidijų skyrimą atsakingos institucijos sprendimas yra viešas ir kad subsidijos veiksmingai naudojamos įrenginio, kuriam jos skiriamos, išmetamam ŠESD kiekiui mažinti;

(21) siekiant užtikrinti, kad įsigytų pirmtakų būdingoji anglies dioksido kaina būtų nustatoma nuosekliu ir patikrinamu būdu, tikslinga, kad su tokiais pirmtakais susijusios deklaracijos būtų grindžiamos su juos gaminančiu įrenginiu siejama sertifikavimo ataskaita. Kad būtų lengviau deklaruoti anglies dioksido kainą, tais atvejais, kai tiekėjas nepateikia veiklos vykdytojui sertifikavimo ataskaitos, veiklos vykdytojui turėtų būti suteikta galimybė naudoti atitinkamą numatytąją anglies dioksido kainą, kurią Komisija pateiktų pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 4 dalį;

(22) siekiant palengvinti anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už netiesiogiai prekių išmetamą ŠESD kiekį, nustatymą ir atsižvelgiant į tai, kad teikiamos ataskaitos apie netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį paprastai rengiamos remiantis numatytosiomis išmetamo ŠESD kiekio vertėmis, tikslinga užtikrinti, kad veiklos vykdytojai galėtų naudoti atitinkamą numatytąją anglies dioksido kainą, kurią Komisija pateiktų pagal to reglamento 9 straipsnio 4 dalį;

(23) siekiant užtikrinti nuoseklų ir objektyvų anglies dioksido kainų, mokamų užsienio valiuta už atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, perskaičiavimą į eurus, tikslinga užtikrinti, kad perskaičiavimas būtų grindžiamas to laikotarpio vidutiniais metiniais valiutos kursais. Tuo tikslu Komisija ataskaitinių metų vidutinius metinius valiutos kursus turėtų paskelbti iki kiekvienų kitų metų pradžios, remdamasi Europos Centrinio Banko arba, kai tinkama, Eurostato paskelbtais to laikotarpio valiutos kursais;

(24) siekiant apskaičiuoti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimą, atitinkantį už deklaruotas prekes faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, būtina nustatyti metinę PADKM sertifikatų referencinę kainą. Ši metinė referencinė kaina turėtų būti grindžiama PADKM sertifikatų kaina importo metais. Siekiant skaidrumo ir derėjimo su vidutine kaina, kurią įgaliotieji PADKM deklarantai moka įsigydami PADKM sertifikatus, ši referencinė kaina turėtų būti grindžiama PADKM sertifikatų kainų importo metais, skelbiamų pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2548 ([5]), vidurkiu;

(25) siekiant užtikrinti, kad už pagamintas prekes faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą būtų galima sertifikuoti ir atsekti pagal pagrindinius duomenis ir skaičiavimus, tikslinga, kad prekes gaminančio įrenginio veiklos vykdytojas parengtų anglies dioksido kainos ataskaitą, kurioje būtų nurodyti pagrindiniai skaičiavimo etapai ir informacija, naudota kiekvienai pagamintai prekei. Siekiant užtikrinti nuoseklumą ir sudaryti palankesnes sąlygas nepriklausomiems asmenims ir kompetentingoms institucijoms tvarkyti duomenis, šiame reglamente numatyta, kad rengiant tą ataskaitą turi būti naudojama standartinė elektroninė forma ir vartojama viena darbo kalba;

(26) jei įrenginio veiklos vykdytojas turi teisę į tai, kad jam būtų taikomas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija, tačiau nepateikia tos kompensacijos sumos ar dydžio įrodymų, faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina negali būti nustatyta ir neturėtų būti patvirtinama. Vis dėlto, kadangi kai kurie korekciniai mechanizmai ir kitokia kompensacija pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą gali būti taikomi skirtingu metu po to, kai ŠESD jau išmestos, be kita ko, po to, kai PADKM deklaracijos turi būti pateiktos, veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė pateikti atitinkamos institucijos oficialiai nustatyto kompensacijos dydžio ar sumos arba didžiausio skirtino dydžio ar didžiausios mokėtinos sumos įrodymus. Jeigu įrenginio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, veiklos vykdytojas turi teisę į kokios nors formos kompensaciją, tačiau gali pateikdamas oficialų rašytinį atitinkamų institucijų patvirtinimą įrodyti, kad jos neprašė arba kad prašymas buvo atmestas, nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą į tą korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją neturėtų būti atsižvelgiama.

(27) siekiant užtikrinti, kad faktinį anglies dioksido kainos sumokėjimą būtų galima patikimai sertifikuoti administracinei naštai proporcingu būdu, faktinio sumokėjimo įrodymai turėtų būti grindžiami dokumentais, kuriuos paprastai turi trečiųjų valstybių įrenginių, kuriems taikoma anglies dioksido kaina, veiklos vykdytojai, atsižvelgiant į įvairias atitikties užtikrinimo pareigų rūšis. Faktinio sumokėjimo įrodymai turėtų būti susiję su prekes gaminančio įrenginio išmetamu ŠESD kiekiu ir apimti tą patį laikotarpį kaip ir ataskaitinis laikotarpis, taikomas būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti ir patikrinti įrenginyje. Deklarantas turėtų saugoti faktinio sumokėjimo įrodymus – anglies dioksido kainos ataskaitą, kurią parengė veiklos vykdytojas, o patvirtino nepriklausomas asmuo, susipažinęs su trečiosios valstybės veiklos vykdytojo pateiktais reikiamais pagrindiniais įrodymais;

(28) siekiant užtikrinti, kad faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą būtų galima patikimai ir proporcingai sertifikuoti pagal įvairias apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas, faktiškai sumokėtos kainos įrodymai paprastai turėtų būti vidutinė metinė rinkos kaina, apskaičiuota remiantis vidutine svertine aukciono kaina, arba, jeigu jos nėra, vidutinė metinė antrinės rinkos kaina, kartu su įrodymais, kad veiklos vykdytojas atsisakė atitikties užtikrinimo vienetų, pvz., apyvartinių taršos leidimų, už atitinkamą išmetamą ŠESD kiekį, taip pat pagal apyvartinių taršos

([5]) 2025 m. gruodžio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/2548, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956 taikymo taisyklės dėl PADKM sertifikatų kainos apskaičiavimo ir skelbimo (OL L, 2025/2548, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2548/oj).

leidimų prekybos sistemą pranešto ir patvirtinto bendro išmetamo ŠESD kiekio įrodymais. Kitu atveju veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė pateikti sumokėtos anglies dioksido kainos, grindžiamos įsigytų atitikties užtikrinimo vienetų kaina, įrodymus. Siekiant išvengti sunkumų faktinius įsigytus atitikties užtikrinimo vienetus atsekant iki faktinių atsisakytų atitikties užtikrinimo vienetų ir atsižvelgti į tai, kad veiklos vykdytojas atitikties užtikrinimo vienetus gali įsigyti dar prieš atitikties užtikrinimo laikotarpį, anglies dioksido kaina turėtų būti grindžiama visų atitikties užtikrinimo vienetų, kurie buvo veiklos vykdytojo ATPLS registro sąskaitoje atitinkamo ataskaitinio laikotarpio, taikomo pranešant apie būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, pabaigoje, įsigijimo kainos vidurkiu; Komisija turėtų stebėti taisyklių, susijusių su veiklos vykdytojams suteikiama galimybe pranešti kainą remiantis įsigytais atitikties užtikrinimo vienetais, taikymą, siekdama užtikrinti, kad ši galimybė būtų proporcinga nepriklausomo asmens galimybei sertifikuoti faktinės sumokėtos kainos įrodymus.

(29) kai ta kaina yra veiklos vykdytojo tiesiogiai mokamas mokestis, rinkliava ar įmoka, įrodymai turėtų apimti oficialius įrašus, visų pirma iš mokesčių administratorių ar kitų kompetentingų institucijų, ir turėtų atspindėti bet kokius mokesčių, rinkliavų ar įmokų tarifo pokyčius ataskaitiniu laikotarpiu;

(30) kad nepriklausomiems asmenims būtų lengviau įvertinti reikalavimus atitinkančių įrodymų rūšis, Komisija iki 2026 m. pabaigos turėtų paskelbti ir po to reguliariai atnaujinti gaires, kuriose nurodoma, kokie dokumentiniai įrodymai kiekvienoje valstybėje galėtų būti laikomi atitinkančiais įrodymams keliamus reikalavimus, nustatytus šiame reglamente;

(31) pagal Reglamentą (ES) 2023/956, nacionalinės akreditacijos įstaigos turi akredituoti juridinius asmenis atlikti būdingojo išmetamo ŠESD kiekio, apskaičiuoto remiantis faktinėmis vertėmis, tikrinimą. Už būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomas PADKM, faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimas yra į tikrinimą panaši veikla, kurią sudaro išmetamų ŠESD, įtrauktų į anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo taikymo sritį, apimties peržiūra, išmetamo ŠESD kiekio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, priskyrimas PADKM prekėms ir už PADKM prekių būdingąjį ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos nustatymas. Anglies dioksido kainos sertifikavimas yra neatskiriamai susijęs su būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimu. Sertifikavimo sąžiningumas ir kokybė yra labai svarbūs siekiant užtikrinti faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos atskaitymo ir įgaliotųjų PADKM deklarantų apmokėto finansinio koregavimo patikimumą. Siekiant užtikrinti, kad anglies dioksido kainos įrodymų sertifikavimo užduotį atliktų tinkamai kvalifikuoti subjektai, turėtų būti reikalaujama, kad nepriklausomi asmenys, sertifikuojantys anglies dioksido kainos įrodymus, gautų akreditaciją atitinkamai akreditacijos sričiai, susijusiai su faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimu, o nacionalinės akreditacijos įstaigos patikrintų, ar nepriklausomi asmenys turi tam tikslui būtiną kompetenciją. Reikalaujant tokios kvalifikacijos pagerės sertifikavimo veiklos kokybė ir sumažės tikimybė, kad įgaliotiesiems PADKM deklarantams bus taikomos baudos dėl neteisingo PADKM sertifikatų skaičiaus atsisakymo pagal Reglamento (ES) 2023/956 26 straipsnį. Kvalifikacijos reikalavimu taip pat bus užtikrinta, kad veiklos vykdytojai galėtų tiek būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą, tiek anglies dioksido kainos sertifikavimą patikėti tam pačiam juridiniam asmeniui, bus supaprastintos tikrinimo ir sertifikavimo paraiškų nagrinėjimo procedūros ir supaprastinta PADKM registro struktūra;

(32) nukrypstant nuo šios nuostatos ir siekiant užtikrinti, kad per pirmuosius dvejus faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimo veiklos metus jau būtų nepriklausomų asmenų, galinčių atlikti sertifikavimą, ir kad nacionalinės akreditavimo įstaigos turėtų pakankamai laiko įvertinti atitiktį techninio akreditavimo reikalavimams ir suteikti akreditaciją, PADKM tikrintojams turėtų būti laikinai suteikta galimybė sertifikavimą atlikti neįgijus akreditacijos. PADKM tikrintojai turi būti įrodę savo kompetenciją ir žinias, susijusias su PADKM metodikos ir tikrinimo reikalavimų taikymu, taip pat savo nepriklausomumą;

(33) šia laikina galimybe besinaudojančių PADKM tikrintojų vykdomą sertifikavimo veiklą turėtų atidžiai tikrinti Komisija ir kompetentingos institucijos, atlikdamos Reglamento (ES) 2023/956 19 straipsnyje nurodytą PADKM deklaracijų peržiūrą. Jei kompetentinga institucija arba Komisija, remdamosi sertifikavimo darbo peržiūra, turi pagrįstų abejonių dėl sertifikavimo ataskaitos teisingumo, nepriklausomo asmens statusas panaikinamas, nedarant poveikio galimybei PADKM tikrintojui kreiptis dėl akreditacijos į nacionalinę akreditavimo įstaigą. 2027 m. pabaigoje Komisija turėtų įvertinti nepriklausomų asmenų akreditavimo procesą ir patikrinti, ar nepriklausomų asmenų skaičius atitinka sertifikavimo poreikį;

(34) kad būtų atsižvelgta į tarptautiniu mastu taikomus standartus ir išvengta nereikalingo procedūrų dubliavimo, reikėtų atsižvelgti į geriausią praktiką, sukurtą taikant atitinkamus tvirtinimo ir tikrinimo veiklos darniuosius standartus, kuriuos Komisijos prašymu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 ([6]) priėmė Europos standartizacijos komitetas. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad nepriklausomi asmenys vykdydami sertifikavimo veiklą laikytųsi tam tikrų darniųjų standartų, kuriuos papildytų konkretūs papildomi faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimo reikalavimai;

(35) siekiant užtikrinti sertifikavimo patikimumą, būtina užtikrinti, kad nepriklausomi asmenys savo darbą atliktų nepriklausomai ir imtųsi priemonių išvengti situacijų, kuriose galėtų kilti pavojus jų nepriklausomumui trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų, PADKM kompetentingų institucijų, Komisijos, kompetentingų institucijų, atsakingų už anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo reguliavimą trečiojoje valstybėje ar įgaliotųjų PADKM deklarantų atžvilgiu;

(36) siekdamos užtikrinti sertifikavimo kokybę, nacionalinės akreditacijos įstaigos, vykdydamos akreditavimo ir priežiūros veiklą, turėtų įvertinti, ar nepriklausomi asmenys, įskaitant sertifikavimo grupės narius, atitinka kompetencijos reikalavimus, nustatytus būtent anglies dioksido kainos ataskaitos sertifikavimui. Vykdydamos savo veiklą, nacionalinės akreditacijos įstaigos turėtų patikrinti, ar nepriklausomi asmenys gauna visą sertifikavimo užduočiai atlikti būtiną informaciją ir ar jie atlieka visas tuo tikslu būtinas patikras. Nacionalinės akreditacijos įstaigos taip pat turėtų patikrinti, ar nepriklausomi asmenys tinkamai remiasi būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimo ataskaita, įrenginyje naudojamų, bet jame negaminamų pirmtakų sertifikavimo ataskaitomis ir už anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą atsakingų institucijų pateiktais įrodymais;

(37) kad galėtų įrodyti, jog anglies dioksido kaina už deklaruotą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį buvo faktiškai sumokėta, nepriklausomam asmeniui turėtų būti suteikta prieiga prie būtinų duomenų. Sertifikavimo procesas gali apimti apsilankymą vietoje, kur apskaičiuojama anglies dioksido kaina ir saugomi susiję įrodymai, visų pirma tais atvejais, kai nėra pakankamai galimybių nuotoliniu būdu susipažinti su duomenimis ir įrodymais arba kai yra per didelė reikšmingų iškraipymų rizika. Nepriklausomas asmuo turėtų pranešti veiklos vykdytojui apie visus nustatytus iškraipymus ar neatitiktis, kad juos būtų galima ištaisyti. Jei jie neištaisomi, nepriklausomas asmuo turėtų įvertinti, ar tokie iškraipymai ar neatitiktys pavieniui arba kartu turi reikšmingos įtakos praneštiems duomenims;

(38) siekiant padėti nepriklausomam asmeniui įvertinti, ar iškraipymas ar neatitiktis turi reikšmingos įtakos bendram išmetamam ŠESD kiekiui, apie kurį pranešama pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, arba bendrai prekei priskiriamai anglies dioksido kainai, tikslinga nustatyti reikšmingumo lygį, atspindintį PADKM sertifikavimo užduočių sudėtingumo bei naujumo ir skaičiavimų tikslumo pusiausvyrą; siekiant užtikrinti sinergiją ir suderinti metodus su būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimu, nustatytas reikšmingumo lygio procentinis dydis turėtų būti suderintas su procentiniu dydžiu, taikytinu pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2546 ([7]);

(39) sertifikavimu turėtų būti pagrįstai patikinama, kad veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nurodyta anglies dioksido kaina nėra reikšmingai iškraipyta ir kad veiklos vykdytojo ataskaita galima pasikliauti siekiant užtikrinti faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos atskaitymo patikimumą. Tuo tikslu nepriklausomi asmenys

([6]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([7]) 2025 m. gruodžio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/2546 dėl deklaruoto būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimo principų taikymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/956 (OL L, 2025/2546, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2546/oj).

turėtų parengti sertifikavimo ataskaitą, kuri būtų pakankamai išsami, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų patikrinti, ar sertifikavimas buvo atliktas laikantis taikomų reikalavimų. Nepriklausomas asmuo taip pat turėtų saugoti sertifikavimo vidaus dokumentus, kuriuose yra būtina informacija apie atliktą sertifikavimo veiklą;

(40) siekiant užtikrinti, kad būtų akredituojami tik tie pareiškėjai, kurie turi reikiamą kompetenciją ir žinių, kad galėtų sertifikuoti faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, turėtų būti nustatytos akreditacijos paraiškų teikimo ir vertinimo taisyklės;

(41) siekiant išvengti procesų dubliavimo ir pernelyg didelės administracinės naštos, bet kartu užtikrinti akreditavimo proceso patikimumą, juridiniams asmenims, kurie jau yra akredituoti atitinkamai PADKM veiklos grupei pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551 ([8]) arba atitinkamai ES ATLPS veiklos grupei pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 ([9]), turėtų būti sudaryta galimybė pateikti prašymą išplėsti jų akreditacijos sritį, kad ji apimtų faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimą;

(42) siekiant užtikrinti, kad nepriklausomi asmenys taikomus kvalifikacijos reikalavimus atitiktų ir laikui bėgant, taisyklėse turėtų būti nurodyta priežiūros veikla, kurią turi vykdyti nacionalinės akreditacijos įstaigos. Kai vykdant priežiūrą nustatoma, kad nepriklausomas asmuo nebeatitinka tų reikalavimų, nacionalinės akreditacijos įstaigos turėtų galėti taikyti tinkamas administracines priemones, pavyzdžiui, akreditacijos sustabdymą, panaikinimą arba akreditacijos srities susiaurinimą, kad būtų užtikrintas akreditavimo sistemos patikimumas;

(43) siekdamos įgyti praktinės pagal šį reglamentą trečiosiose valstybėse atliekamo sertifikavimo patirties, be kita ko, susijusios su taikytinais anglies dioksido apmokestinimo mechanizmais ir korekciniais mechanizmais arba kitokiomis kompensacijomis, nacionalinės akreditavimo įstaigos, kurios dar nepradėjo teikti akreditacijos faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimui, per pirmuosius dvejus faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimo veiklos metus gali vykdyti savo akredituotų PADKM tikrintojų stebėjimo veiklą. Tokia stebėjimo veikla neturi būti laikoma akreditavimo veikla, o nacionalinės akreditavimo įstaigos neturi būti laikomos atsakingomis už sertifikavimo veiklos priežiūrą;

(44) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008 ([10]) nustatyta, kad kompetentingos institucijos turi pripažinti nacionalinių akreditacijos įstaigų, kurios sėkmingai praėjo tarpusavio vertinimą, teikiamų paslaugų lygiavertiškumą, taip pat pripažinti tų įstaigų akredituotų nepriklausomų asmenų išduotus akreditavimo pažymėjimus ir sertifikavimo ataskaitas. Siekiant išvengti nereikalingo vertinimų dubliavimo ir užtikrinti teisinį tikrumą, nacionalinės akreditacijos įstaigos, kurios tarpusavio vertinimą jau sėkmingai praėjo arba pradėjo Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 tikslais iki šio reglamento taikymo pradžios dienos, turėti būti laikomos atitinkančiomis atitinkamus procedūrinius reikalavimus ir iš jų neturėtų būti reikalaujama praeiti naujo tarpusavio vertinimo pagal šį reglamentą;

(45) siekiant užtikrinti, kad nacionalinės akreditacijos įstaigos veiksmingai prižiūrėtų nepriklausomus asmenis, turėtų būti nustatytos taisyklės dėl informacijos mainų tarp nepriklausomų asmenų ir juos akreditavusių nacionalinių akreditacijos įstaigų, nacionalinių akreditacijos įstaigų ir valstybių narių kompetentingų institucijų, taip pat kompetentingų institucijų ir Komisijos;

([8]) 2025 m. lapkričio 20 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2025/2551, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/956 papildomas nustatant tikrintojų akreditavimo, akredituotų tikrintojų kontrolės ir priežiūros, akreditacijos panaikinimo ir akreditacijos įstaigų abipusio pripažinimo bei tarpusavio vertinimo sąlygas (OL L, 2025/2551, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/2551/oj).

([9]) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

([10]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

(46) siekiant užtikrinti, kad informacija, susijusi su nepriklausomų asmenų registravimu PADKM registre pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/3210 ([11]) 10 straipsnį, būtų patikima ir naujausia, turėtų būti nustatytos taisyklės, pagal kurias būtų reikalaujama, kad nacionalinės akreditacijos įstaigos informuotų kompetentingas institucijas apie bet kokį nepriklausomų asmenų akreditavimą ir akreditavimo informacijos pakeitimus;

(47) siekdamos padėti peržiūrėti bendro PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimą dėl faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos, nacionalinės akreditacijos įstaigos ir kompetentingos institucijos turėtų periodiškai keistis informacija, visų pirma apie nepriklausomiems asmenims planuojamą veiklą ir tos veiklos kontrolės rezultatus. Kompetentingos institucijos turėtų šia informacija dalytis su Komisija ir kitomis kompetentingomis institucijomis per PADKM registrą. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų informuoti nacionalines akreditacijos įstaigas apie atitinkamas PADKM deklaracijų peržiūros išvadas, naudodamos standartinį elektroninį šabloną, kad padėtų joms vykdyti akreditavimo veiklą;

(48) kai taikant šį reglamentą tvarkomi asmens duomenys, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 ([12]) ir, kai aktualu, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 ([13]);

(49) šio reglamento nuostatos yra susijusios su vidutine metine anglies dioksido kaina, faktiškai mokamą už nuo 2026 m. sausio 1 d. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2026 m. sausio 1 d.;

(50) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2026 m. liepos 29 d.;

(51) Šis reglamentas turi būti persvarstytas ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio mėn. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų dėti visas būtinas pastangas peržiūrėti ir prireikus atnaujinti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų sąrašą, kad į jį tokių mechanizmų būtų įtraukta kuo daugiau;

(52) PADKM komitetas nepateikė nuomonės per jo pirmininko nustatytą laikotarpį, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ([14]) 5 straipsnio 4 dalyje,

([11]) 2024 m. gruodžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/3210, kuriuo nustatomos su PADKM registru susijusios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956 taikymo taisyklės (OL L, 2024/3210, 2024 12 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3210/oj).

([12]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([13]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: http://data. europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([14]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su:

a) už kiekvienos prekės būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos nustatymu ir numatytųjų metinių anglies dioksido kainų taikymu pirmtakams ir netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui;

b) anglies dioksido kainų užsienio valiuta perskaičiavimu į eurus pagal vidutinį metinį valiutos kursą;

c) atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimo apskaičiavimu;

d) įrodymais, kurių reikia siekiant įrodyti, kad anglies dioksido kaina buvo faktiškai sumokėta;

e) tuo, kaip nustatant tą anglies dioksido kainą turi būti atsižvelgiama į korekcinius mechanizmus ar kitokias kompensacijas, kuriais sumažinama faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina;

f) Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 2 dalyje nurodyto nepriklausomo asmens, sertifikuojančio 7 straipsnyje nurodytus įrodymus, (toliau – nepriklausomas asmuo) kvalifikacija ir to asmens kvalifikacijos ir nepriklausomumo nustatymo sąlygomis.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2546 1 straipsnyje, Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 1 straipsnyje, išskyrus 3 ir 8–12 punktus, ir Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 1 straipsnyje ir I priede. Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

1) nepriklausomas asmuo – juridinis asmuo, kuris sertifikuoja anglies dioksido kainos ataskaitą;

2) sertifikavimas – veikla, kurią pagal šiame reglamente nustatytas sertifikavimo procedūras ir 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą suderintą standartą vykdo nepriklausomas asmuo, kad parengtų 19 straipsnyje nurodytą sertifikavimo ataskaitą;

3) anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas – anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka arba apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema;

4) akreditacijos sritis – šio reglamento IV priede nustatyta PADKM veiklos grupė, dėl kurios siekiama gauti akreditaciją arba dėl kurios ji yra suteikta;

5) bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema – apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, pagal kurią nustatomas bazinis lygis, t. y. išmetamo ŠESD kiekio riba, kurios nesiekiantiems subjektams nereikia mokėti anglies dioksido kainos ir suteikiama prekiaujamųjų išmetamųjų teršalų kreditų, o ją viršijusiems subjektams tokius kreditus tenka pirkti;

6) pagrįstas patikinimas – sertifikavimo išvadoje teigiamai išreikštas aukšto, bet ne absoliutaus lygio patikinimas, kad veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų;

7) patikinimo lygis – patikimumas, kurį nepriklausomas asmuo suteikia sertifikavimo ataskaitai, remdamasis su sertifikavimu susijusios rizikos mažinimo tikslu ir atsižvelgdamas į sertifikavimo įsipareigojimo aplinkybes;

8) iškraipymas – informacijos nepateikimas, klaidingas faktų pateikimas arba klaida veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje;

9) reikšmingas iškraipymas – iškraipymas, kuris pavieniui arba kartu su kitais iškraipymais viršija reikšmingumo lygį arba, remiantis nepriklausomo asmens ekspertiniu vertinimu, dėl savo dydžio ir pobūdžio galėtų turėti įtakos bendrai ataskaitoje nurodytai faktinei anglies dioksido kainai arba kitai svarbiai informacijai;

10) reikšmingumo lygis – kiekybinė ribinė vertė arba ribinis taškas, kuriuos viršijančius iškraipymus pavieniui arba kartu su kitais iškraipymais nepriklausomas asmuo laiko reikšmingais;

11) PADKM sertifikavimo audito vadovas – sertifikavimo grupei vadovaujantis ir ją prižiūrintis auditorius, atsakingas už veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos sertifikavimą ir sertifikavimo ataskaitos parengimą;

12) PADKM sertifikavimo auditorius – sertifikavimo grupės narys, atsakingas už veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos sertifikavimą;

13) atitikties užtikrinimo vienetas – apyvartinis taršos leidimas arba kreditas, išduotas pagal reguliuojamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir naudojamas atitikties užtikrinimo pareigoms pagal tą sistemą vykdyti.

II SKYRIUS

SUMOKĖTOS ANGLIES DIOKSIDO KAINOS KONVERTAVIMAS Į ATITINKAMĄ ATSISAKYTINŲ PADKM SERTIFIKATŲ SKAIČIAUS SUMAŽINIMĄ

3 straipsnis

Anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už kiekvienai prekei būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, nustatymas

1. Veiklos vykdytojas pagal I priede nustatytą metodiką nustato anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už kiekvienai įrenginyje pagamintai prekei priskiriamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį.

2. Nustatydamas faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, veiklos vykdytojas atsižvelgia į visus korekcinius mechanizmus ir kitokias kompensacijas, nurodytus 9 straipsnyje ir I priede.

3. Nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, ataskaitinis laikotarpis yra tas pats, kaip tikrinimo ataskaitoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2546 6 straipsnį nurodytas ataskaitinis laikotarpis.

4. Kai būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui taikomi skirtingi anglies dioksido apmokestinimo mechanizmai, pagal tuos mechanizmus faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sumuojamos kiekvienai įrenginyje pagamintai prekei, kaip nustatyta I priedo 7.3 punkte.

4 straipsnis

Anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų rūšys

1. Anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, pagal kurį faktiškai mokama anglies dioksido kaina, yra:

a) apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, įskaitant bazinio lygio ir kreditų ATLP sistemą, arba

b) anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka, kurie yra:

   1) kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka arba

   2) sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka.

2. II priede išvardyti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmai laikomi atitinkančiais 1 dalyje nustatytą apibrėžtį.

3. Jei anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas nėra nurodytas II priede, Komisija įvertina, ar tas mechanizmas atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, ir, kai taikytina, apsvarsto galimybę peržiūrint šį reglamentą įtraukti tą mechanizmą į II priedą.

Komisija prireikus, be kita ko, kompetentingos institucijos prašymu, organizuoja informacijos mainus su kompetentingomis institucijomis, kad būtų dalijamasi informacija apie II priede nenurodytus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, vertinami rizikos veiksniai ir aspektai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį, ir užtikrinamas vienodas šiame reglamente nustatytų taisyklių taikymas.

5 straipsnis

Numatytųjų anglies dioksido kainų taikymas pirmtakams ir netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui

1. Siekdamas nustatyti anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už ne įrenginyje pagaminto pirmtako būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, veiklos vykdytojas pagal I priedo 6.2 punktą gali naudoti taikytiną numatytąją anglies dioksido kainą, kurią Komisija pateikė pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 5 dalį.

2. Siekdamas nustatyti anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už prekės, kuri nėra nurodyta Reglamento (ES) 2023/956 II priede, netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, veiklos vykdytojas pagal šio reglamento I priedo 3.2 punktą gali naudoti taikytiną numatytąją anglies dioksido kainą, kurią Komisija pateikė pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 5 dalį.

6 straipsnis

Anglies dioksido kainos perskaičiavimas į eurus

1. Veiklos vykdytojas pagal I priedo 7.1 punktą anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už kiekvieną įrenginyje pagamintą prekę, perskaičiuoja į eurus, taikydamas 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto ataskaitinio laikotarpio vidutinį metinį valiutos kursą.

2. Tuo tikslu veiklos vykdytojas naudoja Komisijos pagal 3 dalį paskelbtus vidutinius metinius valiutos kursus.

3. 2 dalies taikymo tikslais Komisija skelbia metinius vidutinius valiutų kursus, naudodama Europos centrinio banko arba, kai tinkama, Eurostato paskelbtus valiutų kursus. Jei tam tikros valiutos vidutinis metinis keitimo kursas nežinomas, Komisija naudoja patikimiausią ir viešai prieinamą informaciją.

7 straipsnis

Atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimo apskaičiavimas

1. Kiekvienos prekės *g* atveju PADKM sertifikatų, atsisakytinų siekiant atsižvelgti į faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, skaičiaus sumažinimas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$ReductionActualCarbonPrice_g = (€EFF_CP_g / Ref\ \ Price\ CBAM) \times Q_g$$

čia:

— $ReductionActualCarbonPrice_g$ – sertifikatų, atsisakytinų siekiant atsižvelgti į faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, skaičiaus sumažinimas;

— $€EFF_CP_g$ – faktinė anglies dioksido kaina eurais už prekės toną arba už MWh, įtraukta į sertifikavimo ataskaitą pagal 19 straipsnį;

— *Ref Price CBAM* – PADKM sertifikatų metinė referencinė kaina eurais už toną CO_2e importo metais;

— Q_g – deklaruotas prekės *g* kiekis tonomis arba MWh.

2. Kiekvienos prekės *g* atveju PADKM sertifikatų, atsisakytinų siekiant atsižvelgti į numatytąją anglies dioksido kainą, skaičiaus sumažinimas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$ReductionDefaultCarbonPrice_g = (€DCP \times SEE_g / Ref\ \ Price\ CBAM) \times Q_g$$

čia:

— $ReductionDefaultCarbonPrice_g$ – sertifikatų, atsisakytinų siekiant atsižvelgti į anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už prekę g, apie kurią pranešta remiantis numatytąja anglies dioksido kaina, skaičiaus sumažinimas;

— *€DCP* – taikytina su preke susijusi numatytoji anglies dioksido kaina eurais už CO_2e toną, kurią Komisija pateikė pagal Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 5 dalį;

— *SEEg* – deklaruojamas prekės būdingasis išmetamas ŠESD kiekis tonomis CO2e prekės tonai arba MWh, atitinkantis faktinį savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuris, kai tinkama, suskirstomas į tiesiogiai, netiesiogiai ir naudojant pirmtakus išmetamus ŠESD kiekius, arba prekei taikomą numatytąją vertę;

— *Ref Price CBAM* – PADKM sertifikatų metinė referencinė kaina eurais už toną CO_2e importo metais;

— Q_g – deklaruotas prekės *g* kiekis tonomis arba MWh.

Kai deklaruojamas būdingasis išmetamas ŠESD kiekis grindžiamas faktinėmis vertėmis, formulė taikoma kiekvienai atitinkamai prekės būdingojo išmetamo ŠESD kiekio daliai, įskaitant tiesiogiai, netiesiogiai ir naudojant pirmtakus išmetamus ŠESD kiekius. Taigi bendras vienai prekei skirtų PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimas atitinka tiesiogiai, netiesiogiai ir naudojant pirmtakus išmetamų ŠESD kiekių sumažinimų sumą.

3. 1 ir 2 dalių taikymo tikslais Komisija metinę referencinę PADKM sertifikatų kainą apskaičiuoja kaip pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2548 skelbiamų PADKM sertifikatų kainos vidurkį atitinkamais importo metais. Tas vidurkis suapvalinamas iki artimiausio cento.

Komisija metinę referencinę kainą paskelbia PADKM registre.

Jei metinės referencinės kainos dar negalima nustatyti remiantis visomis paskelbtomis PADKM sertifikatų ketvirčio ar savaitės kainomis atitinkamais importo metais, Komisija metinę referencinę kainą apskaičiuoja kaip tais metais paskelbtų PADKM sertifikatų kainų vidurkį.

III SKYRIUS

FAKTIŠKAI SUMOKĖTOS ANGLIES DIOKSIDO KAINOS ĮRODYMAS

8 straipsnis

Anglies dioksido kainos ataskaita

1. Veiklos vykdytojas parengia veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą pagal I priede nustatytą metodiką, naudodamas elektroninį šabloną, kurį Komisija pateikia per PADKM registrą ir kuriame pateikiama bent III priede nurodyta informacija.

2. Jeigu veiklos vykdytojas yra registruotas PADKM registre pagal Reglamento (ES) 2023/956 10 straipsnį, jis veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą perduoda nepriklausomam asmeniui per tą registrą.

Jeigu veiklos vykdytojas nėra registruotas PADKM registre, jis veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą perduoda nepriklausomam asmeniui kitomis tinkamomis priemonėmis.

3. Veiklos vykdytojas anglies dioksido kainos ataskaitą rengia anglų kalba.

9 straipsnis

Korekciniai mechanizmai ir kitokios kompensacijos

1. Rengdamas veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą, veiklos vykdytojas identifikuoja toliau nurodytus korekcinius mechanizmus ar kitokias kompensacijas ir į juos atsižvelgia:

a) sumažintą anglies dioksido mokesčio, rinkliavos ar įmokos tarifą;

b) bet kokia išimtį, susijusią su išmetamų ŠESD aprėptimi pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, įskaitant:

1) su veiklos vykdytojo gautais nemokamais apyvartiniais taršos leidimais susijusį išmetamą ŠESD kiekį;

2) išmetamą ŠESD kiekį, kuris nesiekia taršos intensyvumo bazinio lygio, nustatyto pagal bazinio lygo ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, ir

3) išmetamą ŠESD kiekį, kuriam netaikomas anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka;

c) piniginės vertės grąžinimą, kuriuo kompensuojama dalis sumokėtos anglies dioksido kainos arba ji visa;

d) bet kokį kitą korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją, grindžiamus parametrais, naudojamais pagal I priede išdėstytą metodiką nustatant faktinę anglies dioksido kainą, mokamą už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį.

2. Identifikuodamas korekcinį mechanizmą arba kitokią kompensaciją pagal 1 dalį, veiklos vykdytojas atsižvelgia bent į II priede išvardytas korekcinių mechanizmų ir kitokių kompensacijų rūšis.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, jei įrenginiui, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, skiriama subsidija, finansuojama iš pajamų, gautų taikant anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, kurios tikslas – sumažinti įrenginio išmetamą ŠESD kiekį, nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą subsidija nelaikoma korekciniu mechanizmu ar kitokia kompensacija, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

a) subsidijos tikslas – sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, kaip nurodyta subsidijoms taikomuose teisės aktuose arba finansavimo programoje, pagal kurią subsidija teikiama;

b) tikslinis ŠESD kiekio sumažėjimas dėl subsidijos tikrinamas paraiškos teikimo proceso metu ir įgyvendinus investiciją;

c) subsidijos gali būti skiriamos visiems įrenginiams, kuriems taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, neatsižvelgiant į kainą, mokamą už kiekvieną įrenginį;

d) norint gauti subsidiją, dėl visų įrenginių, kuriems gali būti skiriamos subsidijos, turi būti pateikta paraiška;

e) institucijos, atsakingos už subsidijos skyrimą kiekvienam įrenginiui, sprendimas yra viešas ir subsidijos suma skelbiama viešai ir

f) įrenginiui suteikta subsidija padėjo sumažinti jo išmetamą ŠESD kiekį arba įrenginio veiklos vykdytojas subsidiją panaudojo imdamasis konkrečių priemonių išmetamam ŠESD kiekiui sumažinti, atsižvelgdamas į valdžios institucijų sprendimą dėl subsidijos suteikimo.

4. Jeigu įrenginio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, veiklos vykdytojas turi teisę į tai, kad jam būtų taikomas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija, tačiau negali pateikti su korekciniu mechanizmu ar kitokia kompensacija susijusios atskaitytinos sumos įrodymų, atskaitymas iš veiklos vykdytojo faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos neturi būti atliekamas.

Vis dėlto, jeigu įrenginio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, veiklos vykdytojas turi teisę į tai, kad jam būtų taikoma atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kurios dydį oficialiai nustato atitinkama institucija arba kurios didžiausią sumą gali nustatyti nepriklausomas asmuo, tačiau kurios veiklos vykdytojas dar negavo, nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą atsižvelgiama į oficialiai nustatytą ar didžiausią mokėtiną korekcijos ar kitokios kompensacijos sumą.

Be to, jeigu įrenginio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, veiklos vykdytojas turi teisę į atskaitą pagal korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją, tačiau gali pateikdamas oficialų rašytinį atitinkamų institucijų patvirtinimą įrodyti, kad jų neprašė, arba prašymas buvo atmestas, nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą į tą atskaitą pagal korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją neatsižvelgiama.

IV SKYRIUS

NEPRIKLAUSOMO ASMENS KVALIFIKACIJA IR JO KVALIFIKACIJOS BEI NEPRIKLAUSOMUMO NUSTATYMO SĄLYGOS

1 SKIRSNIS

Nepriklausomų asmenų kvalifikacija ir nepriklausomumas

10 straipsnis

Nepriklausomų asmenų kvalifikacija

1. Už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimo pagal šio skyriaus 2 skirsnį tikslais ir Reglamento (ES) 2023/956 9 straipsnio 5 dalies taikymo tikslais nepriklausomas asmuo yra akredituotas šio reglamento IV priede nustatytai akreditacijos sričiai, susijusiai su faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimu.

Nepriklausomas asmuo laikosi šiame reglamente ir darniajame standarte EN ISO/IEC 17029:2019 „Atitikties vertinimas. Bendrieji principai ir reikalavimai, taikomi patvirtinimo ir tikrinimo įstaigoms“ nustatytų reikalavimų ([15]).

2. Nepriklausomas asmuo arba bet kuris to paties juridinio subjekto padalinys yra nepriklausomas nuo šių asmenų:

a) veiklos vykdytojo, kurio atžvilgiu turi būti atliktas sertifikavimas,

b) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/956 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos,

c) Komisijos ir

d) bet kurios trečiosios valstybės kompetentingos institucijos, atsakingos už anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo, kuriuo remiantis nustatoma faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina, reguliavimą ar priežiūrą.

3. Nepriklausomas asmuo, be kita ko, nacionalinei akreditavimo įstaigai, reguliariai įrodo savo kompetenciją ir užtikrina, kad atsakingas PADKM sertifikavimo audito vadovas ir PADKM sertifikavimo auditoriai įrodytų savo kompetenciją, kurios reikia vertinant už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus ir taikant 2 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

Reguliariai įrodydamas savo kompetenciją nepriklausomas asmuo užtikrina, kad PADKM sertifikavimo audito vadovas ir PADKM sertifikavimo auditoriai atitiktų šiuos reikalavimus:

a) turėtų žinių apie teisinius ir techninius reikalavimus ir procedūras, susijusius su akreditavimu, sertifikavimo veikla ir anglies dioksido kainos apskaičiavimu bei priskyrimu, taikytinus pagal šį reglamentą, Reglamentą (ES) 2023/956, Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2547 ir kitus taikytinus teisės aktus, darniuosius standartus bei gaires;

b) gebėtų vykdyti veiklą, susijusią su veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos sertifikavimu, kaip reikalaujama šiame skirsnyje;

c) išmanytų ir suprastų šio reglamento IV priede nustatytai veiklos grupei svarbius konkrečiam sektoriui būdingus techninės stebėsenos ir ataskaitų teikimo aspektus;

d) turėtų žinių ir supratimą apie anglies dioksido kainos duomenų taikymą ir priskyrimą savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui.

Be to, nepriklausomas asmuo užtikrina, kad sertifikavimo grupė turėtų žinių apie anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo teisės aktus ir reikalavimus dėl korekcinių mechanizmų ir kitokių kompensacijų, taikomų anglies dioksido apmokestinimo mechanizmui, kuris taikomas veiklos vykdytojui.

([15]) 2020 m. gruodžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1835 dėl darniųjų akreditavimo ir atitikties vertinimo standartų (OL L 408, 2020 12 4, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1835/oj).

11 straipsnis

Laikina kvalifikacija 2026 ir 2027 m. ataskaitiniams laikotarpiams

1. Nukrypstant nuo 10 straipsnio 1 dalies, 2026 ir 2027 m. ataskaitinių laikotarpių anglies dioksido kainos ataskaitų sertifikavimo tikslais tikrintojas, akredituotas pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551 atitinkamai to reglamento I priede nurodytai veiklos grupei, taip pat gali nuspręsti tapti nepriklausomu asmeniu.

Šiuo tikslu tikrintojas per PADKM registrą kompetentingai institucijai pateikia prašymą suteikti jam atitinkamą nepriklausomo asmens funkciją. Kartu su prašymu tikrintojas patvirtina, kad jis atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

Patvirtinęs savo prašymą, tikrintojas apie tai praneša nacionalinei akreditavimo įstaigai, suteikusiai akreditaciją pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551.

2. Nepriklausomas asmuo, kuriam ši funkcija suteikta pagal 1 dalį, turi atitikti šiame reglamente nustatytus reikalavimus ir laikytis 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto darniojo standarto, įskaitant nepriklausomumo ir nuolatinės kompetencijos reikalavimus.

3. Nepriklausomas asmuo, kuriam ši funkcija suteikta pagal 1 dalį, nustoja būti nepriklausomu asmeniu 2028 m. rugsėjo 30 d. ir jo funkcija automatiškai pašalinama iš PADKM registro, nebent jam buvo suteikta akreditacija šio reglamento IV priede nustatytai veiklos grupei.

Jei nepriklausomam asmeniui suteikiama akreditacija šio reglamento IV priede nustatytai veiklos grupei, kompetentinga institucija atitinkamai atnaujina informaciją pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/3210 10 straipsnį.

4. Nepriklausomas asmuo, kuriam ši funkcija buvo suteikta pagal 1 dalį, gali anksčiau nei 2028 m. rugsėjo 30 d. per PADKM registrą pateikti kompetentingai institucijai prašymą pagal pirmą dalį suteiktą funkciją panaikinti.

5. Kompetentinga institucija panaikina pagal pirmą dalį suteiktą funkciją šiais atvejais:

a) jei nepriklausomas asmuo paprašė panaikinti jo nepriklausomo asmens funkciją pagal 4 dalį;

b) jei nacionalinė akreditavimo įstaiga sustabdė arba panaikino akreditaciją pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551;

c) gavusi pranešimą iš kompetentingos institucijos arba Komisijos, kurios, peržiūrėdamos PADKM deklaracijas pagal Reglamento (ES) 2023/956 19 straipsnio 2 dalį ir nepriklausomo asmens atliktą darbą, nusprendė, kad yra pagrįstų abejonių dėl nepriklausomo asmens parengtos sertifikavimo ataskaitos teisingumo.

6. Nepriklausomo asmens funkcijos panaikinimas pagal 4 dalį nedaro poveikio akreditavimui pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551 arba šį reglamentą.

2 SKIRSNIS

Nepriklausomų asmenų pareigos ir veiklos reikalavimai

12 straipsnis

Nepriklausomo asmens atliekamo anglies dioksido kainos ataskaitos vertinimo apimtis

Sertifikavimo metu nepriklausomas asmuo atlieka vertinimą siekdamas pagrįsto patikinimo, kad:

a) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaita yra išsami ir atitinka III priede nustatytus reikalavimus;

b) veiklos vykdytojas veikė laikydamasis Reglamento (ES) 2023/956 ir šio reglamento II ir III skyrių;

c) už patikrintoje veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoje nurodytą savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį buvo faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina;

d) savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui buvo taikytas korekcinis mechanizmas ar kitokios kompensacijos, kai taikytina;

e) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų.

Taikant e punktą, nepriklausomas asmuo iš veiklos vykdytojo gauna aiškius ir objektyvius įrodymus, kuriais pagrindžiami anglies dioksido kainos duomenys, atsižvelgiant į visą informaciją, įtrauktą į sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus, anglies dioksido kainos duomenų priskyrimą savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui, įtrauktam į patikrintą veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitą, ir įrodymus, kad savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui buvo taikytas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija.

13 straipsnis

Iš veiklos vykdytojų prašytina informacija

1. Siekdamas įvertinti, ar veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų ir ar ji atitinka šį reglamentą, nepriklausomas asmuo iš veiklos vykdytojo gauna bent toliau nurodytą informaciją, išskyrus atvejus, kai ši informacija nepriklausomam asmeniui jau yra prieinama atlikus tikrinimo procesą pagal Reglamento (ES) 2023/956 8 straipsnį:

a) naujausią veiklos vykdytojo stebėsenos plano, parengto pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 II priedo A.5 punktą, versiją;

b) atitinkamus įrenginio dokumentus ar aprašymą, procedūras ir procesus arba struktūrines schemas, parengtus ir atnaujinamus ne pagal stebėsenos planą, įskaitant veiklos vykdytojo duomenų srauto valdymo veiklos ir jo kontrolės sistemos aprašymą;

c) jei taikoma, įrašus apie visus įrenginio pakeitimus, stebėsenos plano pakeitimus ir anglies dioksido kainai įtakos turinčius pakeitimus, padarytus po paskutinio tikrinimo;

d) veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 10 straipsnį ir atitinkamą tikrinimo ataskaitą pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 II priedo 2.17 punktą, apimančias šio reglamento 3 straipsnio 3 dalyje nurodytą ataskaitinį laikotarpį;

e) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą, apimančią 3 straipsnio 3 dalyje nurodytą ataskaitinį laikotarpį;

f) prieš 3 straipsnio 3 dalyje nurodytą ataskaitinį laikotarpį einančio ataskaitinio laikotarpio sertifikavimo ataskaitą, jei sertifikavimą atliko ne tas pats nepriklausomas asmuo;

g) jei taikoma, veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą ir atitinkamą sertifikavimo ataskaitą, susijusią su įrenginyje naudotais, bet nepagamintais pirmtakais;

h) veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitą, rengiamą pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, arba kitą informaciją, kurioje nurodomas į anglies dioksido kainą įtrauktas išmetamas ŠESD kiekis, ir, jei taikytina, atitinkamą patikrinimo ataskaitą arba atitinkamą susirašinėjimą su institucija, atsakinga už išmetamo ŠESD kiekio, apie kurį pranešta pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, patvirtinimą;

i) kai taikytina, informaciją apie tai, kaip veiklos vykdytojas ištaisė neatitiktį šiam reglamentui ar atsižvelgė į tobulinimo rekomendacijas, kurios buvo pateiktos sertifikavimo ataskaitoje, apimančioje ataskaitinį laikotarpį, ėjusį prieš 3 straipsnio 3 dalyje nurodytą ataskaitinį laikotarpį;

j) sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus pagal I priedo 3.5 skirsnį;

k) bet kokio taikomo korekcinio mechanizmo ar kitokios kompensacijos įrodymus pagal 9 straipsnį ir I priedo 3.5 ir 5.3 skirsnius ir bent šią informaciją:

   1) pagal korekcinį mechanizmą taikytos atskaitos ar kitokios kompensacijos dydį arba vertę;

   2) kad 9 straipsnio 3 dalyje nurodytos subsidijos atitinka tame straipsnyje nustatytas sąlygas;

   3) visas taikytinas nukrypti leidžiančias nuostatas pagal 9 straipsnio 4 dalies antrą ir trečią pastraipas;

l) taikytino ataskaitinio laikotarpio ir anglies dioksido kainos duomenų priskyrimo prekėms įrodymus pagal I priedo 4.3 skirsnį.

Veiklos vykdytojas nepriklausomam asmeniui pateikia prašomą informaciją.

2. Veiklos vykdytojas nepriklausomam asmeniui pateikia galutinę patikrintą ir viduje patvirtintą anglies dioksido kainos ataskaitą. Nepriklausomas asmuo sertifikavimo ataskaitą parengia tik gavęs tą ataskaitą.

14 straipsnis

Faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos duomenų sertifikavimas

1. Nepriklausomas asmuo sertifikuoja duomenis, kurių reikia siekiant nustatyti už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, įvertindamas anglies dioksido kainos duomenų priskyrimą ir atlikdamas išsamų duomenų testavimą, be kita ko, atsekdamas duomenis iki pirminio duomenų šaltinio, kryžmiškai patikrindamas juos su išorės duomenų šaltiniais, atlikdamas sutikrinimą, tikrindamas atitinkamų duomenų ribines vertes ir atlikdamas perskaičiavimus.

2. Atlikdamas 1 dalyje nurodytą duomenų sertifikavimą, nepriklausomas asmuo patikrina bent toliau nurodomus aspektus ir, jei per tas patikras nustatomi iškraipymai ar neatitiktys, imasi veiksmų pagal 17 straipsnį:

a) ar anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas (-ai), nurodytas (-i) anglies dioksido kainos ataskaitoje, atitinka 4 straipsnyje nustatytas sąlygas;

b) ar būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui buvo taikoma anglies dioksido kaina pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą ir, jei taikytina, ar pagal tam anglies dioksido apmokestinimo mechanizmui taikomus teisės aktus buvo taikyti korekciniai mechanizmai ar gauta kitokia kompensacija;

c) ar yra pakankamai įrodymų pagal I priede nustatytus reikalavimus apie sumokėtą anglies dioksido kainą ir taikytus korekcinius mechanizmus ar gautą kitokią kompensaciją;

d) ar anglies dioksido kainos duomenų priskyrimas kiekvienai prekei buvo atliktas pagal I priedą;

e) informacijos, naudotos siekiant priskirti anglies dioksido kainos duomenis ir korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją, taikytą patikrintam praneštam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui, pagrįstumas;

f) įrodymai apie sumokėtą anglies dioksido kainą ir korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją, taikytus bendram išmetamam ŠESD kiekiui, apie kurį pranešta pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą;

g) kai anglies dioksido kainos duomenys grindžiami apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema – veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio, apie kurį pranešta ir kuris patvirtintas pagal tą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, suderinamumas su atitinkamų atitikties užtikrinimo vienetų, kurių atsisakyta pagal tą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, įrodymais;

h) kai anglies dioksido kainos duomenys grindžiami apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir apyvartiniai taršos leidimai buvo suteikti nemokamai – tų nemokamų apyvartinių taršos leidimų kiekio ir reguliavimo sprendimų, kuriais tie apyvartiniai taršos leidimai buvo išduoti veiklos vykdytojui, suderinamumas;

i) kai anglies dioksido kainos duomenys grindžiami apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, o anglies dioksido kaina grindžiama atskirais įsigytais atitikties užtikrinimo vienetais arba fiksuota kaina, už kurią perkami atitikties užtikrinimo vienetai, – įsigytų atitikties užtikrinimo vienetų kiekio ir jų pirkimo kainos įrodymai veiklos vykdytojo finansiniuose dokumentuose;

j) kai atitikties užtikrinimo vienetų atsisakoma pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokestį, rinkliavą ar įmoką, kad būtų įvykdytos atitikties užtikrinimo pareigos, – ar tie atitikties užtikrinimo vienetai atitinka I priede nustatytas sąlygas;

k) kai anglies dioksido kainos duomenys grindžiami anglies dioksido mokesčiu, rinkliava ar įmoka – dėl prekių ar kuro išmetamo ŠESD kiekio, kuriam taikomas anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka, ir įrodymų, kad už tą išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtas anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka, įskaitant sutartinius susitarimus su kuro tiekėjais, sąskaitas faktūras ir reglamentavimo įrodymus apie sumokėtą mokestį, rinkliavą ar įmoką, suderinamumas;

l) visų korekcinių mechanizmų ar kitų formų kompensacijų, apie kuriuos pranešta, ir patvirtinamųjų įrodymų suderinamumas ir pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą priskirto išmetamo ŠESD kiekio ir veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoje nurodyto būdingojo išmetamo ŠESD kiekio suderinamumas.

15 straipsnis

Sąlygos, kuriomis nepriklausomas asmuo, priskirdamas anglies dioksido kainos duomenis, remiasi išorės tikrinimu ir sertifikavimu

1. Tikrinimo, ar anglies dioksido kainos duomenys teisingai priskirti būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui, tikslais nepriklausomas asmuo patvirtina, kad veiklos vykdytojo pagal 13 straipsnio 1 dalies d punktą pateikta tikrinimo ataskaita atitinka visas šias sąlygas:

a) tikrinimo veiklą vykdantis subjektas tikrinimo ataskaitos pateikimo metu buvo tikrintojas, turintis galiojantį akreditavimo pažymėjimą, kuriame nurodyta akreditacijos sritis atitiko tą, kurios reikėjo tam tikrinimui atlikti, ir kuriam nebuvo taikomos jokios administracinės priemonės pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 9 straipsnį;

b) toje tikrinimo ataskaitoje pateikta išvada, kad patikrinta veiklos vykdytojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaita pripažinta tinkama;

c) tikrinimo ataskaita apima ataskaitinį laikotarpį, per kurį buvo pagamintos prekės, kurių anglies dioksido kaina turi būti sertifikuota.

Jei nepriklausomas asmuo negali patvirtinti, kad tikrinimo ataskaita atitinka pirmoje pastraipoje nustatytas sąlygas, jis nesertifikuoja veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos.

2. Kai sertifikuoti anglies dioksido kainos duomenys priskiriami prie įrenginyje naudojamo, bet negaminamo pirmtako būdingojo išmetamo ŠESD kiekio, nepriklausomas asmuo atsižvelgia į pirmtaką gaminančio įrenginio sertifikavimo ataskaitoje pateiktą informaciją tik tuo atveju, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) sertifikavimo ataskaitos pateikimo metu sertifikavimą atliekantis subjektas buvo nepriklausomas asmuo, turintis galiojantį akreditavimo pažymėjimą, kuriame nurodyta akreditacijos sritis, reikalinga faktiškai sumokėtai anglies dioksido kainai sertifikuoti, ir kuriam netaikomos jokios administracinės priemonės pagal 27 straipsnį;

b) toje sertifikavimo ataskaitoje pateikta išvada, kad veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaita sertifikuota kaip tinkama;

c) pirmtaką gaminančio įrenginio sertifikavimo ataskaita apima tą patį ataskaitinį laikotarpį, kuris nurodytas 1 dalyje minimoje tikrinimo ataskaitoje.

Jei nepriklausomas asmuo negali atsižvelgti į pirmtaką gaminančio įrenginio sertifikavimo ataskaitoje pateiktą informaciją, jis gali prašyti, kad veiklos vykdytojas tam pirmtakui taikytų atitinkamą numatytąją anglies dioksido kainą, nurodytą 5 straipsnyje.

3. Siekdamas patikrinti informacijos, naudojamos anglies dioksido kainos duomenims priskirti, kaip nurodyta 14 straipsnio 2 dalies e punkte, pagrįstumą, nepriklausomas asmuo remiasi išmetamo ŠESD kiekio duomenimis ir anglies dioksido kainos duomenimis, pateiktais ir patvirtintais pagal atitinkamą anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, kai, priklausomai nuo anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo rūšies, taikomas bet kuris iš šių elementų:

a) kai pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą reikalaujama, kad trečioji šalis įvertintų išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikoma anglies dioksido kaina, tenkinamos visos šios sąlygos:

   1) pateiktus išmetamo ŠESD kiekio duomenis patikrino nepriklausomas subjektas, kurį reguliavimo institucija įgaliojo arba trečiosios valstybės akreditavimo įstaiga akreditavo atlikti tokį tikrinimą pagal pripažintus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikrinimui taikomus standartus;

   2) asmuo arba subjektas, kuris atliko nepriklausomą pateiktų išmetamo ŠESD kiekio duomenų vertinimą, turi galiojantį leidimą arba akreditavimo pažymėjimą, ir tuo metu, kai pateikiama patikrinimo išvada, leidimas arba akreditacija nėra atšaukti ir jų galiojimas nėra sustabdytas;

   3) pateikti išmetamo ŠESD kiekio duomenys pripažįstami pateiktais tinkamai ir atitinkamu vertinimu patvirtinama, kad vertinimas apima visus susijusius duomenų srautus;

b) jei pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą reikalaujama, kad už sistemos valdymą atsakinga institucija atliktų patikrą (angl. *check*), o ne tikrinimą (angl. *verification*), veiklos vykdytojas pateikia oficialų kompetentingos institucijos pranešimą apie priėmimą, kuriuo patvirtinama, kad tokia patikra buvo atlikta ir išmetamo ŠESD kiekio ataskaita buvo priimta.

Jei nepriklausomas asmuo negali atsižvelgti į išmetamo ŠESD kiekio duomenis pagal šią pastraipą, nepriklausomas asmuo sertifikuoja veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą kaip netinkamą pagal 19 straipsnio 1 dalies b punktą.

16 straipsnis

Galimybė susipažinti su reikiamais duomenimis

Nepriklausomas asmuo rengia pokalbius ir jam suteikiama galimybė susipažinti su reikiamais duomenimis, kad surinktų pakankamai informacijos ir įrodymų, kuriuos turėdamas jis galės nustatyti, ar veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų.

Kai tai pagrįsta remiantis analize, kurią nepriklausomas asmuo atliko pagal 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą darnųjį standartą, nepriklausomas asmuo gali nuspręsti fiziškai apsilankyti vietoje ar vietose, kuriose apibrėžtas anglies dioksido kainos duomenų priskyrimo konkrečiam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui procesas ir kuriose saugomi faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymai.

17 straipsnis

Iškraipymų ir neatitikčių ištaisymas

1. Jeigu nepriklausomas asmuo sertifikavimo metu nustato iškraipymus ar bet kokias neatitiktis šio reglamento reikalavimams, jis nedelsdamas apie tai informuoja veiklos vykdytoją ir paprašo, kad veiklos vykdytojas nustatytus iškraipymus ar neatitiktis ištaisytų. Veiklos vykdytojas ištaiso nustatytus iškraipymus ar neatitiktis.

2. Nepriklausomas asmuo savo vidaus sertifikavimo dokumentuose dokumentuoja visus iškraipymus ar neatitiktis, kuriuos veiklos vykdytojas ištaisė sertifikavimo metu, ir pažymi juos kaip ištaisytus.

3. Jeigu veiklos vykdytojas iškraipymų ar neatitikčių neištaiso, nepriklausomas asmuo, prieš pateikdamas sertifikavimo ataskaitą pagal 19 straipsnį, paprašo, kad veiklos vykdytojas paaiškintų pagrindines iškraipymų ar neatitikčių priežastis ir priežastis, dėl kurių jis jų neištaisė, kaip buvo prašyta.

4. Nepriklausomas asmuo nustato, ar neištaisyti iškraipymai pavieniui arba kartu su kitais iškraipymais turi įtakos bendrai praneštai už kiekvieną prekę faktiškai sumokėtai anglies dioksido kainai. Vertindamas iškraipymų reikšmingumą, nepriklausomas asmuo atsižvelgia į jų dydį ir pobūdį, taip pat į konkrečias jų atsiradimo aplinkybes.

Nepriklausomas asmuo gali laikyti iškraipymus reikšmingais net jei jų reikšmingumo lygis, vertinant juos pavieniui arba kartu su kitais iškraipymais, yra mažesnis už 18 straipsnyje nustatytą reikšmingumo lygį, jei tai pagrįsta iškraipymų dydžiu bei pobūdžiu ir konkrečiomis jų atsiradimo aplinkybėmis.

5. Jei veiklos vykdytojas neištaiso neatitikties pagal 1 dalį prieš nepriklausomam asmeniui pateikiant sertifikavimo ataskaitą, nepriklausomas asmuo įvertina, ar neištaisyta neatitiktis turi įtakos bendrai praneštai už kiekvieną prekę faktiškai sumokėtai anglies dioksido kainai ir ar dėl to atsiranda reikšmingas iškraipymas.

18 straipsnis

Reikšmingumo lygis

Vertindamas ataskaitose pateiktų sertifikuojamo ataskaitinio laikotarpio duomenų iškraipymus, nepriklausomas asmuo kiekvienai atitinkamos prekės, identifikuojamos pagal jos Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodą, tonai arba, jei tai importuojama elektros energija, kiekvienai MWh taiko reikšmingumo lygį. Tas reikšmingumo lygis yra 5 proc. tai prekei priskirtos bendros faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos.

19 straipsnis

Sertifikavimo ataskaita

1. Remdamasis surinkta informacija, nepriklausomas asmuo sertifikuoja veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą. Sertifikavimo ataskaitoje pateikiama viena iš šių išvadų:

a) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaita sertifikuojama kaip tinkama, jei joje nėra reikšmingų iškraipymų ir anglies dioksido kaina už patikrintą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį buvo faktiškai sumokėta;

b) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaita sertifikuojama kaip netinkama, jei nustatomas bent vienas iš šių dalykų:

   1) joje yra reikšmingų iškraipymų, kurie nebuvo ištaisyti prieš pateikiant sertifikavimo ataskaitą;

   2) nepriklausomam asmeniui nepavyko gauti pakankamų įrodymų;

   3) trūksta aiškumo, kad būtų galima pagrįstai patikinti, jog veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų.

2. Nuo 2027 m. vasario 1 d. nepriklausomas asmuo sertifikavimo ataskaitas teikia PADKM registre.

3. Jeigu veiklos vykdytojas yra įregistruotas PADKM registre pagal Reglamento (ES) 2023/956 10 straipsnį, sertifikavimo ataskaita veiklos vykdytojui perduodama per PADKM registrą.

4. Jeigu veiklos vykdytojas PADKM registre nėra įregistruotas, nepriklausomas asmuo sertifikavimo ataskaitą originaliu standartiniu programinės įrangos formatu eksportuoja iš PADMK registro ir kitomis priemonėmis perduoda veiklos vykdytojui. Nepriklausomas asmuo veiklos vykdytojui standartiniu skaitmeniniams dokumentams plačiai naudojamu elektroniniu formatu taip pat pateikia sertifikavimo ataskaitos kopiją, kuri yra skirta tik susipažinti.

5. Sertifikavimo ataskaita parengiama pagal Komisijos pateiktą elektroninį šabloną.

6. 5 dalyje minimame elektroniniame šablone pateikiama bent V priede nurodyta informacija.

7. Nepriklausomas asmuo sertifikavimo ataskaitos nepateikia, jei to paties įrenginio to paties ataskaitinio laikotarpio sertifikavimo ataskaita jau yra parengta.

8. Veiklos vykdytojui paprašius, nepriklausomas asmuo gali pateikti patikslintą sertifikavimo ataskaitos versiją, kuria pakeičiama ankstesnė versija, kad būtų ištaisyta klaida arba atsižvelgta į naujus įrodymus ar informaciją, rastus po jos pateikimo.

9. Nepriklausomas asmuo sertifikavimo ataskaitą parengia anglų kalba.

20 straipsnis

Sertifikavimo vidaus dokumentai

1. Nepriklausomas asmuo parengia ir surenka sertifikavimo vidaus dokumentus, kuriuose pateikiama bent ši informacija:

a) sertifikavimo rezultatai;

b) informacija, gauta iš veiklos vykdytojo pagal 13 straipsnį;

c) strateginė analizė, rizikos analizė ir sertifikavimo planas;

d) pakankamai informacijos, kad būtų galima pagrįsti sertifikavimo ataskaitoje pateiktą išvadą, įskaitant įvertinimo, kad nustatyti iškraipymai yra reikšmingi arba nereikšmingi, pagrindimą.

2. 1 dalyje nurodyti sertifikavimo vidaus dokumentai parengiami taip, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų įvertinti, ar sertifikavimas atliktas pagal šį reglamentą.

3. Nepriklausomas asmuo sertifikavimo vidaus dokumentus saugo tiek laiko, kiek reikia, kad būtų galima peržiūrėti pateiktas PADKM deklaracijas.

4. Nepriklausomas asmuo, gavęs prašymą, suteikia Komisijai ir kompetentingoms institucijoms galimybę susipažinti su vidaus sertifikavimo dokumentais ir kita svarbia informacija, kad būtų lengviau įvertinti sertifikavimą. Nepriklausomas asmuo prieigą prie tų dokumentų suteikia per PADKM registrą per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo, nebent prašoma kitaip.

3 SKIRSNIS

Nepriklausomų asmenų akreditavimas ir priežiūra bei institucijų bendradarbiavimas

21 straipsnis

Akreditacijos paraiška

1. Pareiškėjas, įsisteigęs pagal valstybės narės nacionalinę teisę, pateikia tos valstybės narės nacionalinei akreditavimo įstaigai akreditacijos paraišką IV priede nustatytai akreditacijos sričiai.

Vis dėlto pareiškėjas akreditacijos paraišką pateikia bet kurios kitos valstybės narės nacionalinei akreditavimo įstaigai, suteikiančiai akreditaciją IV priede nustatytai akreditacijos sričiai, bet kuriuo iš šių atvejų:

a) jei valstybė narė, kurioje jis yra įsisteigęs, nusprendė nesteigti nacionalinės akreditavimo įstaigos ir nesikreipė į kitos valstybės narės nacionalinę akreditacijos įstaigą;

b) jei pirmoje pastraipoje nurodyta nacionalinė akreditavimo įstaiga nevykdo akreditavimo IV priede nurodytai akreditacijos sričiai;

c) jei pirmoje pastraipoje nurodyta nacionalinė akreditavimo įstaiga nėra sėkmingai praėjusi tarpusavio vertinimo, susijusio su prašomomis akredituoti veiklos grupėmis.

2. Pareiškėjas, kuris nėra įsisteigęs pagal valstybės narės nacionalinę teisę, pateikia akreditacijos paraišką bet kurios valstybės narės nacionalinei akreditavimo įstaigai, kuri suteikia akreditaciją IV priede nustatytai akreditacijos sričiai.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytas pareiškėjas kartu su paraiška nacionalinei akreditavimo įstaigai pateikia bent šiuos dokumentus:

a) pareiškėjo kompetencijos atlikti sertifikavimą pagal šį reglamentą ir 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą darnųjį standartą aprašymą;

b) proceso, kuriuo užtikrinamas nepriklausomumas, aprašymą, įskaitant svarbius įrašus apie pareiškėjo ir jo darbuotojų nešališkumą bei nepriklausomumą;

c) techninių ekspertų ir svarbiausių darbuotojų, dalyvaujančių sertifikuojant veiklos vykdytojų anglies kainos ataskaitas, sąrašą;

d) 10 straipsnio 1 dalyje nurodytame darniajame standarte nustatytos kokybės valdymo sistemos, įskaitant elementus, susijusius su sertifikavimo vidaus dokumentais, aprašymą;

e) atitinkamus įrašus, liudijančius atitiktį šiam reglamentui, įskaitant įrašus apie pareiškėjo darbuotojų kompetenciją ir nešališkumą;

f) jei taikoma, visus svarbius įrodymus, kad pareiškėjas yra kompetentingas taikyti 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą tarptautinį standartą, kuriuos pripažįsta nacionalinė akreditavimo įstaiga arba trečiosios valstybės akreditavimo įstaiga.

4. Gavusi akreditacijos paraišką, nacionalinė akreditavimo įstaiga gali paprašyti pareiškėjo pateikti bet kokią kitą informaciją, kurią nacionalinė akreditavimo įstaiga laiko būtina paraiškai įvertinti.

Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali paprašyti pareiškėjo, kuris nėra įsisteigęs pagal valstybės narės nacionalinę teisę, pateikti informaciją, kuria patvirtinama, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga gali vykdyti akreditavimo veiklą pareiškėjo įsisteigimo valstybėje.

5. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga, teikianti akreditavimo paslaugas pagal šį reglamentą, negali atlikti pareiškėjo, kuris nėra įsisteigęs pagal valstybės narės nacionalinę teisę, akreditavimo, ta nacionalinė akreditacijos įstaiga, nepagrįstai nedelsdama po akreditacijos paraiškos gavimo, pateikia pareiškėjui tinkamai pagrįstą atsakymą, kuriame nurodo, dėl kokių priežasčių ji negali atlikti jo akreditavimo, ir pateikia nacionalinių akreditacijos įstaigų, kurios galbūt galėtų atlikti jo akreditavimo procesą, sąrašą.

6. Įstaiga, laikoma 29 straipsnyje nurodyto tarpusavio vertinimo organizatore, sudaro palankesnes sąlygas nacionalinėms akreditacijos įstaigoms keistis informacija, t. y. tvarko su PADKM susijusias akreditavimo paslaugas teikiančių nacionalinių akreditacijos įstaigų, kurios galbūt galėtų akredituoti pareiškėjus, kurie nėra įsisteigę pagal valstybės narės nacionalinę teisę, sąrašą.

22 straipsnis

Nacionalinių akreditacijos įstaigų atliekamo vertinimo aprėptis

Reglamento (ES) 2023/956 3 straipsnio 32 punkte nurodyta nacionalinė akreditavimo įstaiga įvertina, ar akreditacijos prašantis juridinis asmuo (toliau – pareiškėjas) arba nepriklausomas asmuo atitinka abi šias sąlygas:

a) yra kompetentingas sertifikuoti veiklos vykdytojų anglies dioksido kainų ataskaitas pagal šį skyrių;

b) atlieka sertifikavimą pagal šį skyrių.

23 straipsnis

Akreditacijos paraiškų vertinimas ir sprendimas suteikti akreditaciją

1. Rengdama akreditacijos paraiškų vertinimą, nacionalinė akreditavimo įstaiga atlieka visus šiuos veiksmus:

a) peržiūri pagal 21 straipsnio 3 dalį pareiškėjo pateiktą informaciją;

b) apsilanko pareiškėjo patalpose, kad peržiūrėtų reprezentatyvią pareiškėjo sertifikavimo vidaus dokumentų imtį;

c) tiesiogiai stebi reprezentatyvaus skaičiaus pareiškėjo darbuotojų, dalyvaujančių sertifikuojant veiklos vykdytojų anglies dioksido kainų ataskaitas, darbą ir įvertina jų kompetenciją, siekdama įsitikinti, kad jie dirba laikydamiesi šio reglamento.

2. Atlikdama vertinimą nacionalinė akreditavimo įstaiga atsižvelgia į visus šiuos aspektus:

a) paraiškoje nurodytos akreditacijos srities kompleksiškumą;

b) geografines teritorijas, kuriose pareiškėjas atlieka arba planuoja atlikti sertifikavimą;

c) ar pareiškėjas yra akredituotas akreditacijos sričiai pagal Reglamentą (ES) 2023/956.

Nacionalinė akreditavimo įstaiga taip pat gali atsižvelgti į visus svarbius įrodymus, pareiškėjo pateiktus pagal 21 straipsnio 3 dalies f punktą.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali sudaryti susitarimą su trečiojoje valstybėje įsisteigusia akreditavimo įstaiga dėl dalies 1 dalyje nurodytos vertinimo veiklos, susijusios su pareiškėjais, įsisteigusiais pagal tos akreditavimo įstaigos valstybės nacionalinę teisę, pavedimo tai akreditavimo įstaigai. Nacionalinė akreditavimo įstaiga ir toliau atsako už pareiškėjo akreditavimą.

4. Nacionalinė akreditavimo įstaiga informuoja pareiškėją apie savo išvadas ir visas neatitiktis ir paprašo atsakymo.

5. Pareiškėjas imasi taisomųjų veiksmų bet kokiai neatitikčiai, apie kurią pranešta pagal 3 dalį, pašalinti ir per nacionalinės akreditavimo įstaigos nustatytą laikotarpį pateikia atsakymą, kuriame nurodo veiksmus, kurių ėmėsi arba planuoja imtis tai neatitikčiai pašalinti.

6. Nacionalinė akreditavimo įstaiga išnagrinėja pareiškėjo pagal 4 dalį pateiktą atsakymą.

7. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga nustato, kad pareiškėjo atsakymas arba veiksmai, kurių jis ėmėsi, yra nepakankami arba neveiksmingi, ji reikalauja, kad pareiškėjas pateiktų papildomos informacijos arba imtųsi tolesnių veiksmų, ir gali prašyti įrodymų arba atlikti tolesnį vertinimą, kad įvertintų faktinį tų veiksmų įgyvendinimą.

8. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga nusprendžia suteikti arba atnaujinti pareiškėjo akreditaciją arba išplėsti jos sritį, ji išduoda jam atitinkamą akreditavimo pažymėjimą.

Akreditavimo pažymėjimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo jo išdavimo dienos.

24 straipsnis

Srities išplėtimas

1. Tikrintojas, akredituotas pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551 to reglamento I priede nurodytai veiklos grupei, arba pareiškėjas, akredituotas pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 atitinkamai to reglamento I priede nurodytai veiklų grupei, gali prašyti išplėsti jo akreditacijos sritį, kad ji apimtų ir šio reglamento IV priede nustatytą veiklos grupę.

2. Nacionalinė akreditavimo įstaiga, pagal 1 dalį gavusi prašymą išplėsti jau suteiktos akreditacijos sritį, nustato, ar prašomas akreditacijos srities išplėtimas atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

25 straipsnis

Metinė priežiūra

Nacionalinė akreditavimo įstaiga atlieka kiekvieno nepriklausomo asmens, kuriam ji yra išdavusi akreditavimo pažymėjimą, metinę priežiūrą. Tokia priežiūra apima bent:

a) fizinį arba virtualų apsilankymą nepriklausomo asmens patalpose;

b) tiesioginį stebėjimą, kaip dirba reprezentatyvus skaičius nepriklausomo asmens darbuotojų, ir jų kompetencijos vertinimą pagal 23 straipsnio 1 dalies c punktą.

26 straipsnis

Skundai

Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga iš kurios nors kompetentingos institucijos, Komisijos, veiklos vykdytojo ar bet kokios kitos suinteresuotos šalies gauna skundą dėl jos akredituoto nepriklausomo asmens, ji ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo skundo gavimo dienos atlieka visus šiuos veiksmus:

a) įvertina skundo pagrįstumą;

b) užtikrina, kad atitinkamam nepriklausomam asmeniui būtų suteikta galimybė pateikti pastabų;

c) imasi tinkamų priemonių skundui išspręsti;

d) registruoja skundą ir veiksmus, kurių imtasi;

e) pateikia atsakymą skundo pateikėjui.

27 straipsnis

Akreditacijos sustabdymas ir jos srities susiaurinimas ir akreditacijos panaikinimas

1. Nedarant poveikio 2, 3 ir 4 dalims, nacionalinė akreditavimo įstaiga gali sustabdyti nepriklausomo asmens akreditaciją, susiaurinti jos sritį arba ją panaikinti, jei nepriklausomas asmuo neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

2. Nacionalinė akreditavimo įstaiga sustabdo akreditaciją, susiaurina jos sritį arba ją panaikina, jei to prašo nepriklausomas asmuo.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga sustabdo akreditaciją arba susiaurina jos sritį, jei nepriklausomas asmuo padarė kurį nors iš šių dalykų:

a) šiurkščiai pažeidė šiame reglamente nustatytus reikalavimus;

b) nuolat ir pakartotinai nesilaikė šiame reglamente nustatytų reikalavimų;

c) pažeidė kokias nors kitas konkrečias nacionalinės akreditavimo įstaigos nustatytas sąlygas.

4. Nacionalinė akreditavimo įstaiga panaikina nepriklausomo asmens akreditaciją, jei nustatomas kuris nors iš šių dalykų:

a) nepriklausomas asmuo nepašalino trūkumų, dėl kurių priimtas sprendimas sustabdyti jo akreditaciją;

b) nepriklausomo asmens vadovybės narys arba su sertifikavimu susijęs nepriklausomo asmens darbuotojas yra pripažintas kaltu dėl sukčiavimo;

c) nepriklausomas asmuo sąmoningai pateikė klaidingą informaciją arba sąmoningai ją nuslėpė.

5. Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali sustabdyti arba panaikinti nepriklausomo asmens akreditaciją, jei nustato, kad jis nebegali vykdyti akreditavimo veiklos pareiškėjo įsisteigimo valstybėje.

28 straipsnis

Stebėjimo veikla

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali nuspręsti vykdyti tikrintojų, tapusių nepriklausomais asmenimis pagal 11 straipsnio 1 dalį, stebėjimo veiklą, kad prieš pradėdama vykdyti akreditavimą IV priede nustatytai akreditacijos sričiai įgytų akreditavimo veiklos pagal šį reglamentą patirties.

2. Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali vykdyti stebėjimo veiklą tik jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) nacionalinė akreditavimo įstaiga nevykdo akreditavimo IV priede nustatytai akreditacijos sričiai;

b) bent vienas nepriklausomas asmuo yra pranešęs nacionalinei akreditavimo įstaigai, kad tapo nepriklausomu asmeniu pagal 11 straipsnio 1 dalį.

3. Stebėjimo veikla gali apimti bet kokią veiklą, kurią nacionalinė akreditavimo įstaiga vykdytų pagal šį reglamentą nepriklausomam asmeniui akredituoti, įskaitant metinės darbo programos ir 32 straipsnyje nurodytos valdymo ataskaitos pateikimą ir pranešimą pagal 35 straipsnį.

Nacionalinė akreditavimo įstaiga pakankamai iš anksto perduoda atitinkamiems nepriklausomiems asmenims stebėjimo veiklos, kurią ji ketina vykdyti, sąrašą.

29 straipsnis

Tarpusavio vertinimas ir abipusis pripažinimas

1. Nacionalinės akreditacijos įstaigos dalyvauja reguliariai rengiamuose tarpusavio vertinimuose, kuriuos atlieka įstaiga, pripažinta tarpusavio vertinimo organizatore pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.

2. Jei atlikto tarpusavio vertinimo rezultatai yra nepatenkinami, nacionalinė akreditavimo įstaiga nustoja vykdyti veiklą ir teikti paslaugas pagal šį reglamentą, kol bus gauti patenkinami tarpusavio vertinimo rezultatai.

3. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga sėkmingai praėjo tarpusavio vertinimą pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2025/2551 arba jai buvo suteikta reikalavimo dar kartą atlikti tarpusavio vertinimą išimtis pagal to deleguotojo reglamento 27 straipsnio 4 dalį, dar kartą atlikti nacionalinės akreditavimo įstaigos tarpusavio vertinimo pagal šį reglamentą nėra reikalaujama.

Reikalavimo dar kartą atlikti tarpusavio vertinimą išimtis taikoma ne ilgiau kaip ketverius metus nuo tos dienos, kurią įstaiga, pripažinta tarpusavio vertinimo organizatore pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008, praneša apie savo sprendimą nacionalinei akreditavimo įstaigai.

4. Kol tarpusavio vertinimo procesas dar nebaigtas, valstybės narės pripažįsta galiojančiais tos nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituotų nepriklausomų asmenų akreditavimo pažymėjimus ir sertifikavimo ataskaitas. Jos tai daro su sąlyga, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

a) jai taikoma 3 dalyje nurodyta išimtis;

b) pradėtas jos tarpusavio vertinimas.

30 straipsnis

Kaitimasis informacija ir bendradarbiavimas

Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga teikia akreditavimo IV priede nustatytai akreditacijos sričiai paslaugas, valstybė narė, kurioje yra nacionalinė akreditavimo įstaiga, užtikrina veiksmingą tos nacionalinės akreditavimo įstaigos ir kompetentingos institucijos keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą.

31 straipsnis

Keitimasis informacija apie akreditavimo pažymėjimus ir administracines priemones

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga nedelsdama pateikia valstybės narės, kurioje ji yra įsisteigusi, kompetentingai institucijai visą atitinkamą informaciją, būtiną siekiant užregistruoti nepriklausomą asmenį PADKM registre ir vėliau atnaujinti tą registraciją pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/3210 10 straipsnį. Ta informacija apima bent šiuos elementus:

a) visus sprendimus suteikti akreditaciją arba visus sprendimus atnaujinti arba išplėsti tos akreditacijos sritį;

b) visus sprendimus pagal 27 straipsnį sustabdyti akreditaciją, susiaurinti jos sritį arba ją panaikinti ir visus sprendimus dėl apeliacinio skundo, kuriuo toks sprendimas panaikinamas;

c) visus sprendimų sustabdyti akreditaciją atšaukimo atvejus.

2. 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija pagal 1 dalį gautą informaciją apie nepriklausomus asmenis registruoja PADKM registre ir nuolat ją atnaujina.

3. Komisija 1 dalyje nurodytą informaciją skelbia sąveikiu formatu.

32 straipsnis

Akreditavimo darbo programa ir valdymo ataskaita

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga į Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 21 straipsnio 1 dalyje nurodytą akreditavimo darbo programą įtraukia jos akredituotų nepriklausomų asmenų sąrašą. Tame sąraše apie kiekvieną nepriklausomą asmenį pateikiama ši informacija:

a) informacija apie veiklą, kurią nacionalinė akreditavimo įstaiga yra numačiusi to nepriklausomo asmens atžvilgiu, įskaitant priežiūros ir pakartotinio vertinimo veiklą;

b) numatomas sertifikavimo laikas ir vieta, įskaitant tai, ar bus surengtas fizinis ar virtualus apsilankymas vietoje;

c) numatomo tiesioginio stebėjimo būdu atliekamo audito, kurį nacionalinė akreditavimo įstaiga ketina atlikti siekdama įvertinti nepriklausomą asmenį, datos, taip pat veiklos vykdytojų ir įrenginių, kurie bus lankomi per tokį tiesioginio stebėjimo būdu atliekamą auditą, pavadinimai ir identifikavimo duomenys.

2. Pasikeitus bet kokiai 1 dalyje nurodytai informacijai, nacionalinė akreditavimo įstaiga per Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 21 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytą terminą kompetentingai institucijai pateikia atnaujintą darbo programą.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga į Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą valdymo ataskaitą įtraukia bent šią informaciją apie kiekvieną jos akredituotą nepriklausomą asmenį:

a) išsamią informaciją apie nepriklausomo asmens akreditaciją, įskaitant jo akreditacijos sritį;

b) visus nepriklausomo asmens akreditacijos srities pasikeitimus;

c) suvestinius nacionalinės akreditavimo įstaigos atliktos priežiūros ir pakartotinio vertinimo veiklos rezultatus;

d) suvestinius atliktų neeilinių vertinimų rezultatus, nurodant šių neeilinių vertinimų inicijavimo priežastis;

e) per laikotarpį nuo ankstesnės valdymo ataskaitos parengimo dėl nepriklausomo asmens pateiktus skundus ir veiksmus, kurių nacionalinė akreditavimo įstaiga ėmėsi dėl tų skundų;

f) išsamią informaciją apie veiksmus, kurių nacionalinė akreditavimo įstaiga ėmėsi reaguodama į informaciją, kuria pasidalijo kompetentinga institucija pagal 34 straipsnį, išskyrus atvejus, kai nacionalinė akreditavimo įstaiga laikė, kad ta informacija yra skundas, kaip jis suprantamas 26 straipsnyje.

Jeigu nacionalinė akreditavimo įstaiga pagal 21 straipsnio 5 dalį pranešė paraišką dėl akreditacijos pateikusiam asmeniui, kad ji negalėjo pradėti akreditavimo proceso, ji į 3 dalyje nurodytą valdymo ataskaitą įtraukia pareiškėjų sąrašą, kuriame nurodomi jų vardai, pavardės (pavadinimai), įsisteigimo valstybė ir prašomos akreditacijos sritis.

33 straipsnis

Kompetentingų institucijų ir Komisijos informacijos mainai

1. Kompetentingos institucijos nedelsdamos per PADKM registrą kitoms kompetentingoms institucijoms ir Komisijai pateikia informaciją apie nepriklausomus asmenis, įtrauktą į 32 straipsnyje nurodytą akreditavimo darbo programą ir valdymo ataskaitą.

2. Jei kompetentinga institucija arba Komisija atlieka PADKM deklaracijos peržiūrą pagal Reglamento (ES) 2023/956 19 straipsnio 2 dalį, jos kitoms kompetentingoms institucijoms ir, kai taikytina, Komisijai per PADKM registrą pateikia informaciją apie tos peržiūros inicijavimą ir rezultatus, susijusius su nepriklausomo asmens atliekamu darbu.

34 straipsnis

Kompetentingos institucijos nacionalinei akreditavimo įstaigai teikiama informacija ir profesinė paslaptis

1. Valstybės narės, kurioje įsteigta nacionalinė akreditavimo įstaiga, kompetentinga institucija reguliariai, bent kartą per metus, nacionalinei akreditavimo įstaigai, kuri akreditavo nepriklausomą asmenį, pateikia bent tokią informaciją:

a) atitinkamus įrodymų, kad anglies dioksido kaina buvo faktiškai sumokėta, ir sertifikavimo ataskaitos patikrų rezultatus, įskaitant bet kokią nustatytą nepriklausomo asmens neatitiktį šiam reglamentui;

b) visus kompetentingos institucijos gautus skundus dėl to nepriklausomo asmens.

2. 1 dalies taikymo tikslais kompetentinga institucija naudoja Komisijos pateiktą elektroninį šabloną.

3. Jei kompetentinga institucija gauna skundą dėl kitos valstybės narės nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituoto nepriklausomo asmens, ji tą skundą perduoda tai nacionalinei akreditavimo įstaigai.

4. Jei iš 1 ir 3 dalyse nurodytos informacijos matyti, kad kompetentinga institucija arba Komisija nustatė, jog nepriklausomas asmuo nesilaiko šio reglamento, nacionalinė akreditavimo įstaiga tą perduotą informaciją traktuoja kaip kompetentingos institucijos pagal 26 straipsnį pateiktą skundą dėl to nepriklausomo asmens.

5. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga gauna informacijos, susijusios su veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaita arba sertifikavimo ataskaita, tai informacijai taikomas profesinės paslapties reikalavimas. Nacionalinė akreditavimo įstaiga neatskleidžia tos informacijos jokiam kitam asmeniui ar institucijai, išskyrus atvejus, kai atskleisti informaciją reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.

35 straipsnis

Nepriklausomų asmenų pranešimai

1. Iki kiekvienų metų lapkričio 15 d. nepriklausomi asmenys juos akreditavusiai nacionalinei akreditavimo įstaigai nusiunčia tokią kitų kalendorinių metų informaciją:

a) planuojamą sertifikavimo, kurį jie yra suplanavę atlikti, laiką ir vietą, įskaitant tai, ar bus surengtas fizinis ar virtualus apsilankymas vietoje;

b) kiekvieno veiklos vykdytojo, kurio anglies dioksido kainos ataskaitą jie sertifikuos, pavadinimą ir identifikavimo duomenis, taip pat atitinkamų įrenginių identifikavimo duomenis;

c) sertifikavimo grupės narių vardus, pavardes ir akreditacijos sritį, kuriai priskiriama veiklos vykdytojo veikla.

2. Pasikeitus 1 dalyje nurodytai informacijai, nepriklausomi asmenys apie tuos pasikeitimus praneša nacionalinei akreditavimo įstaigai per su ja sutartą laikotarpį.

3. Nepriklausomi asmenys nedelsdami praneša nacionalinei akreditavimo įstaigai apie visus reikšmingus savo statuso ar veiklos pokyčius, kurie gali turėti įtakos jų akreditacijai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2026 m. sausio 1 d.

Jis persvarstomas ne vėliau kaip 2027 m.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2026 m. lapkričio 5 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Už būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos apskaičiavimo metodika

Šiame priede nustatomi anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už prekių savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, priskyrimo metodai.

1. APIBRĖŽTYS

Šiame priede ir II bei III prieduose vartojamų terminų apibrėžtys:

1) anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo ŠESD kiekis (ADAM ŠESD kiekis) – išmetamas ŠESD kiekis, apie kurį pranešama ir kuris patvirtinamas pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą;

2) išmetamam ŠESD kiekiui taikomas korekcinis mechanizmas arba kitokia kompensacija – ADAM ŠESD kiekio dalis, kurios kaina kompensuojama taikant korekcinį mechanizmą arba kitokią kompensaciją;

3) anglies dioksido mokestis – anglies dioksido mokestis, rinkliava ar įmoka, trečiųjų valstybių institucijų nustatyti kaip sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis arba kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis;

4) sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis – tiesioginis mokestis, rinkliava ar įmoka, taikomi iš konkretaus identifikuojamo šaltinio išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;

5) kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis – tiesioginis mokestis, rinkliava ar įmoka, renkami už tiekiamo iškastinio kuro anglies dioksido kiekį, išmetamą gaminant prekes;

6) ADAM ataskaitinis laikotarpis – laikotarpis, taikytinas ADAM ŠESD kiekio stebėsenai ir ataskaitų teikimui;

7) anglies dioksido kreditas – pagal kreditavimo mechanizmą suteiktas kreditas, atitinkantis vykdant klimato kaitos švelninimo veiklą sumažintą arba absorbuotą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kuris suteikiamas vykdant veiklą, kurios metu išmetamam ŠESD kiekiui netaikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas;

8) tarptautinis anglies dioksido kreditas – anglies dioksido kreditas, susijęs su klimato kaitos švelninimo veikla, vykdoma kitoje šalyje nei prekės pagaminimo šalis.

2. PRISKYRIMO ETAPAI METODIKOJE

Anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už prekių savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama iš eilės atliekant šiuos veiksmus:

a) pagal 3 skirsnį nustatoma anglies dioksido kaina už toną ADAM ŠESD kiekio, išreikšta EUR / tCO_2e, pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, taikomą gaminant prekes išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;

b) pagal 4 skirsnį ADAM ŠESD kiekis priskiriamas kiekvienai prekei pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, taikomą gaminant prekes išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;

c) pagal 5 skirsnį išmetamam ŠESD kiekiui taikomas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija priskiriami kiekvienai prekei pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, taikomą gaminant prekes išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;

d) pagal 6 skirsnį faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina priskiriama savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui ir nustatomi duomenų vienetai, būtini PADKM deklarantui, pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, taikomą gaminant prekes išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;

e) pagal 7 skirsnį faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina perskaičiuojama į eurus ir apskaičiuojama bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį.

Jei šiame priede nurodomi įrodymai, kuriais patvirtinama faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina, tie įrodymai turi būti susiję su konkrečiu prekes gaminančiu įrenginiu, įskaitant atvejus, kai anglies dioksido kainą moka subjektas, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, į kurio taikymo sritį įtraukti keli įrenginiai.

3. TAIKYTINOS ANGLIES DIOKSIDO KAINOS UŽ TONĄ IŠMETAMO ŠESD KIEKIO NUSTATYMAS REMIANTIS ANGLIES DIOKSIDO APMOKESTINIMO MECHANIZMO FORMA

Pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, apimantį su prekių gamyba susijusį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nustatoma anglies dioksido kaina už toną išmetamų ŠESD.

Jei ADAM ŠESD kiekis apima tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, anglies dioksido kaina už toną tiesiogiai išmetamų ŠESD (CP_{DIR}) nustatoma taip, kaip nurodyta 3.1 ir 3.3 skirsniuose.

Jei ADAM ŠESD kiekis apima netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, anglies dioksido kaina už toną netiesiogiai išmetamų ŠESD (CP_{IND}) nustatoma taip, kaip nurodyta 3.2 ir 3.3 skirsniuose.

Jei ADAM ŠESD kiekis apima ir tiesiogiai, ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, anglies dioksido kaina nustatoma atskirai už tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio toną.

Kai korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija yra piniginės vertės grąžinimas, atitinkamas anglies dioksido kainos sumažinimas nustatomas taip, kaip nurodyta 3.4 skirsnyje.

3.1. **Su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu susijusios anglies dioksido kainos nustatymas**

Jei anglies dioksido kaina taikoma įrenginio, kuriam taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema arba sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis, tiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, anglies dioksido kaina už tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį nustatoma pagal šią lygtį:

$$CP_{DIR} = CP \,/\, EM_CPM_{DIR} \qquad \text{(1 lygtis)}$$

čia:

— CP_{DIR} – anglies dioksido kaina už toną prekes gaminančio įrenginio ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP – bendra anglies dioksido kaina, kurią veiklos vykdytojas sumokėjo už tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį atitinkamu ADAM ataskaitiniu laikotarpiu, išreikšta jurisdikcijos vietos valiutos vienetu;

— EM_CPM_{DIR} – bendras per atitinkamą ADAM ataskaitinį laikotarpį išmetamas ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikštas tonomis CO_2e tonomis.

Jei anglies dioksido kaina taikoma importuojamos elektros energijos (kaip PADKM prekės) išmetamam ŠESD kiekiui, anglies dioksido kaina gali būti nustatoma naudojant atitinkamą Komisijos pateiktą numatytąją anglies dioksido kainą arba remiantis faktine anglies dioksido kaina, kai pranešamas būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktinėmis vertėmis, atitinkančiomis importuojamos elektros energijos išmetamųjų teršalų faktorių, nustatytą remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, nurodytu išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 IV priedo 1 skirsnį.

Jei anglies dioksido kaina taikoma kuru grindžiamam anglies dioksido apmokestinimo mechanizmui, taikomas 3.3.3 skirsnis.

3.2. **Su netiesioginiai išmetamu ŠESD kiekiu susijusios anglies dioksido kainos nustatymas**

Kai anglies dioksido kaina taikoma įrenginio netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio anglies dioksido kaina nustatoma remiantis vidutine metine anglies dioksido kaina už įsigytos elektros energijos vienetą pagal šią lygtį:

$$CP_{IND} = CP/(Q_{IND} \times EF) \qquad \text{(2 lygtis)}$$

čia:

— CP_{IND} – vidutinė anglies dioksido kaina už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP – bendra anglies dioksido kaina, sumokėta už netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta jurisdikcijos vietos valiutos vienetu;

— Q_{IND} – atitinkamas suvartotos elektros energijos kiekis, išreikštas MWh arba TJ;

— *EF* – suvartotai elektros energijai taikomas išmetamųjų teršalų faktorius, išreikštas tonomis CO_2e/MWh arba tonomis CO_2e/TJ.

Elektros energijos išmetamųjų teršalų faktorius EF 2 lygtyje atitinka faktinį būdingąjį netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 8 straipsnį.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu susijusi anglies dioksido kaina (CP_{IND}) gali būti Komisijos pateikta numatytoji anglies dioksido kaina.

3.3. **anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo, pagal kurį mokama anglies dioksido kaina, rūšys**

Anglies dioksido kaina, apimanti tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, nustatoma atsižvelgiant į tolesniuose skirsniuose išvardytų anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų rūšį. Tokios anglies dioksido kainos įrodymai pateikti 3.5 skirsnyje.

3.3.1. *Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema*

Jei taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, už tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį mokama bendra anglies dioksido kaina 1 lygtyje ir už netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį mokama bendra anglies dioksido kaina 2 lygtyje nustatomos atskirai pagal vidutinę svertinę atitikties užtikrinimo vienetų pardavimo aukcione kainą ataskaitiniu laikotarpiu, nurodomą kaip kaina už toną CO_2e, kurią pateikia atitinkamos už apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą atsakingos institucijos.

Jei ataskaitinio laikotarpio atitikties užtikrinimo vieneto vidutinė svertinė aukciono kaina nežinoma, taikoma vidutinė atitikties užtikrinimo vieneto biržos kaina pripažintoje antrinėje rinkoje, kurią skelbia už antrinės rinkos valdymą atsakinga valdžios institucija. Jeigu atsakinga valdžios institucija vidutinės biržos kainos neskelbia arba negalima pateikti tos paskelbtos biržos kainos įrodymų, taikoma biržos arba prekybos platformos, kuriai leidimą suteikė ir kurią prižiūri jurisdikcijos institucijos, paskelbta vidutinė biržos kaina.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, CP_{DIR} ir CP_{IND} vertės, naudojamos atitinkamai 1 ir 2 lygtyse, gali būti nustatomos remiantis vidutine veiklos vykdytojo atitikties užtikrinimo vienetų savikaina pirkimo metu. Nustatydamas šią vidutinę savikainą, veiklos vykdytojas atsižvelgia tik į tuos atitikties užtikrinimo vienetus, kurie yra apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos registro sąskaitoje ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti, pabaigoje.

3.3.2. *Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis*

Kai taikomas sutelktosios taršos anglies mokestis, CP_{DIR} ir CP_{IND} vertės atitinkamai 1 ir 2 lygtyse nustatomos atskirai pagal taikytiną anglies dioksido mokesčio tarifą, nurodomą kaip anglies dioksido kaina už toną CO_2e.

Jei pagal anglies dioksido mokesčio teisės aktus mokamas sumažintas anglies dioksido mokesčio tarifas, anglies dioksido kainos tarifas yra tas sumažintas anglies dioksido mokesčio tarifas, nurodomas kaip anglies dioksido kaina už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu.

Jei anglies dioksido mokesčio tarifas ataskaitiniu laikotarpiu buvo pakeistas, nustatomas anglies dioksido kainos tarifo dinaminis svertinis vidurkis, susumuojant pradinį anglies dioksido kainos tarifą ir pakeistą anglies dioksido kainos tarifą proporcingai jų atitinkamam taikymo laikotarpiui ataskaitiniu laikotarpiu.

3.3.3. *Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis*

Jei įrenginio suvartojamam kurui taikomas kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis, CP_{DIR} 1 lygtyje ir CP_{IND} 2 lygtyje nustatomos atskirai pagal kuro, kuriam taikomas anglies dioksido mokestis, svertinį vidutinį anglies dioksido mokesčio tarifą.

Tuo tikslu:

a) toliau pateikta lygtis taikoma kurui, deginamam įrenginyje, jei ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$CP_{DIR} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUELf})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(3a lygtis)}$$

b) toliau pateikta lygtis taikoma kurui, deginamam įrenginyje, jei ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$CP_{IND} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUELf})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(3b lygtis)}$$

čia:

— CP_{DIR} – vidutinės svertinės anglies dioksido kainos tarifas už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP_{IND} – vidutinės svertinės anglies dioksido kainos tarifas už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— $TaxRateFuel_f$ – specialus mokesčio tarifas, taikomas kuro vienetui *f*, kaip nustatyta pagal veiklos vykdytojui taikomą anglies dioksido mokestį;

— $QFUEL_f$ – kuro vienetais išreikštas kuro *f* kiekis, suvartotas įrenginyje ADAM ataskaitiniu laikotarpiu, kuriam taikomas anglies dioksido mokestis;

— DEF_f – suvartotam kurui *f* taikomas numatytasis išmetamųjų teršalų faktorius, išreikštas tonomis CO_2e kuro vienetui;

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ – visų konkrečių mokesčių tarifų, taikomų atitinkamam anglies dioksido mokesčiu apmokestinamam kurui, suma.

3a ir 3b lygtyse naudojami numatytieji išmetamųjų teršalų faktoriai (DEF_f) yra:

a) standartiniai faktoriai, kurie yra nustatyti jurisdikcijos teisės aktuose arba kuriuos mokesčių administratorius nurodė kaip pagrindą, kuriuo remiantis nustatomas mokestis už kuro vienetą pagal jo išmetamo ŠESD kiekį;

b) jei tų išmetamųjų teršalų faktorių nėra, – standartiniai faktoriai, kuriuos šalis, kurioje yra įrenginys, naudoja pateikdama naujausius nacionalinės apskaitos duomenis Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos sekretoriatui;

c) jei tų nacionalinės apskaitos sistemoje naudojamų standartinių koeficientų nėra, – naujausiose Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaitos nurodomi standartiniai faktoriai.

Kurui taikomas pagal anglies dioksido mokesčio teisės aktus nustatytas anglies dioksido mokesčio tarifas ($TaxRateFuel_f$) ir su tuo suvartotu kuru susijęs išmetamųjų teršalų faktorius (DEF_f) turi atitikti teisės aktuose nustatytą anglies dioksido kainos tarifą.

Jei pagal anglies dioksido mokesčio teisės aktus suvartoto kuro vienetui taikomas sumažintas anglies dioksido mokesčio tarifas, $TaxRateFuel_f$ yra kurui taikomas sumažintas mokesčio tarifas suvartoto kuro vienetui, išskyrus atvejus, kai yra įrodymų, kad veiklos vykdytojas sumokėjo visą anglies dioksido mokesčio tarifą ir kad mokesčio tarifas nebuvo sumažintas.

Jei ataskaitiniu laikotarpiu kuro *f* anglies dioksido mokesčio tarifas buvo pakeistas, nustatomas dinaminis svertinis anglies dioksido kainos tarifo vidurkis, kuris naudojamas siekiant nustatyti $TaxRateFuel_f$ 3a ir 3b lygtyse.

3.3.4. *anglies dioksido apmokestinimo mechanizmai su skirtingomis atitikties užtikrinimo galimybėmis*

Kai anglies dioksido kaina, taikoma įrenginio tiesiogiai arba netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, yra mokama pagal įvairias atitikties užtikrinimo galimybes, įskaitant anglies dioksido kreditų naudojimą siekiant įvykdyti atitikties užtikrinimo pareigas pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokestį, leidžiant įsigyti į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį įtrauktiems įrenginiams skirtus trūkstamus apyvartinius taršos leidimus arba lygiaverčio pobūdžio kreditus pagal atsakingų institucijų nustatytą fiksuotą tarifą, CP_{DIR} 1 lygtyje ir CP_{IND} 2 lygtyje nustatomos atskirai, taikant vidutinį svertinį anglies dioksido kainos tarifą pagal:

a) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$CP_{DIR} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \qquad \text{(4a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$CP_{IND} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \qquad \text{(4b lygtis)}$$

čia:

— CP_{DIR} – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP_{IND} – svertinė vidutinė anglies dioksido kaina už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP_{CO_i} – anglies dioksido kaina *i*, kuriai taikoma konkreti atitikties užtikrinimo galimybė, išreikšta tonos CO_2e kaina;

— EM_{CO_i} – ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai arba netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, kurį apima konkreti atitikties užtikrinimo galimybė, naudojama atitikties užtikrinimo pareigoms vykdyti.

Kai atitikties užtikrinimo galimybė apima anglies dioksido kreditų, skirtų atitikties užtikrinimo pareigoms pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą vykdyti, naudojimą, CP_{CO_i} yra anglies dioksido kreditų, naudojamų atitikties užtikrinimo pareigoms pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą vykdyti, anglies dioksido kaina, išreikšta jurisdikcijos vietos valiutos vienetu. Už anglies dioksido kreditus sumokėta kaina (CP_{CO_i}), apie kurią pranešta, neviršija anglies dioksido kainos pagal kitas atitikties užtikrinimo galimybes, taikomas pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą, kaip nustatyta 3.3.1, 3.3.2 ir 3.3.3 skirsniuose.

Jei veiklos vykdytojas neįsigijo anglies dioksido kreditų, naudojamų atitikties užtikrinimo pareigoms vykdyti pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą, išmetamam ADAM ŠESD kiekiui, kuriam tie anglies dioksido kreditai taikomi, priskiriama nulinė kaina, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojas gali pateikti savo rinkos kainos įrodymą, grindžiamą 3.5.4 skirsnyje nustatytais įrodymais.

Siekiant nustatyti sumokėtą anglies dioksido kainą, tarptautiniais anglies dioksido kreditais pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio 2 ir 4 dalis, skirtais atitikties užtikrinimo pareigoms pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą vykdyti, galima padengti tik ne daugiau kaip 10 proc. pranešto ir patvirtinto ADAM ŠESD kiekio, kuriam taikomas tos konkrečios trečiosios valstybės anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, kad *EMco*, atitinkantis įrodytus tarptautinius anglies dioksido kreditus, atitinkančius 3.5.4 skirsnyje nustatytas sąlygas, neviršytų šių procentinių dydžių:

a) kai *EMco* susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, 10 % viso išmetamo ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu (bendras EM_CPM_{DIR}), taikant anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį tie tarptautiniai anglies dioksido kreditai naudojami atitikties užtikrinimo pareigoms vykdyti;

b) kai *EMco* susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, 10 % viso išmetamo ADAM ŠESD kiekio, susijusio su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu (bendras EM_CPM_{IND}), taikant anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį tie tarptautiniai anglies dioksido kreditai naudojami atitikties užtikrinimo pareigoms vykdyti;

Jei tokie tarptautiniai anglies dioksido kreditai apima daugiau kaip 10 % pranešto ir patvirtinto atitinkamai tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamo ADAM ŠESD kiekio, išmetamam ADAM ŠESD kiekiui, susijusiam su šią 10 % ribą viršijančiais tarptautiniais anglies dioksido kreditais, priskiriama nulinė kaina, o už šiuos tarptautinius anglies dioksido kreditus sumokėta vidutinė anglies dioksido kaina priskiriama 10 % pranešto ir patvirtinto atitinkamai tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamo ADAM ŠESD kiekio.

$\Sigma_{i=1}^{n}$ [EM_{CO_i}] atitinka bendrą ADAM ŠESD kiekį, susijusį su tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, kuriam taikomos atitikties užtikrinimo galimybės.

3.4. Pinigine verte išreikštos atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos kompensavimo tarifo nustatymas

Jei korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija yra piniginės vertės grąžinimas, tai grąžinamajai išmokai taikoma kainos norma už vieną toną ADAM ŠESD kiekio nustatoma pagal:

a) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$RC_{DIR} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{DIR} \quad \text{(5a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$RC_{IND} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{IND} \quad \text{(5b lygtis)}$$

čia:

— RC_{DIR} – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos norma už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir šiame skirsnyje nurodytos rūšies grąžinamąja išmoka, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— RC_{IND} – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos norma už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir šiame skirsnyje nurodytos rūšies grąžinamąja išmoka, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— RC_{VALUE} – bendra pinigine verte išreikštos atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos kompensavimo tarifas, susijęs su ADAM laikotarpiu, išreikštas vietos valiuta;

— EM_CPM_{DIR} – kai piniginės vertės grąžinimas yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu – bendras ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikštas tonomis CO_2e;

— EM_CPM_{IND} – kai piniginės vertės grąžinimas yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, įskaitant išlaidų kompensavimą už anglies dioksido kainą, sumokėtą už įsigytą elektros energiją, – bendras ADAM ŠESD kiekis, susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikštas tonomis CO_2e.

Atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos norma už toną išmetamo ŠESD kiekio, susijusio su piniginės vertės grąžinimu, atimama iš anglies dioksido kainos tarifo už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai arba netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, pagal:

a) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{DIR} = CP_{DIR} - RCC_{DIR} \quad \text{(6a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{IND} = CP_{IND} - RC_{IND} \quad \text{(6b lygtis)}$$

čia:

— EFF_CP_{DIR} – faktinė anglies dioksido kaina, mokama už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už tonas CO_2e;

— EFF_CP_{IND} – faktinė anglies dioksido kaina, mokama už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už tonas CO_2e;

— EFF_CP_{IND} – anglies dioksido kainos tarifas arba vidutinės svertinės anglies dioksido kainos tarifas už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— CP_{IND} – svertinės vidutinės anglies dioksido kainos tarifas už toną ADAM ŠESD kiekio, susijusio su prekes gaminančio įrenginio netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— RC_{DIR} – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kompensacijos norma už toną išmetamo ŠESD kiekio, susijusio su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir šiame skirsnyje nurodytos rūšies grąžinamąja išmoka, išreikšta kaina už toną CO_2e;

— RC_{IND} – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kompensacijos norma už toną išmetamo ŠESD kiekio, susijusio su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir šiame skirsnyje nurodytos rūšies grąžinamąja išmoka, išreikšta kaina už toną CO_2e.

3.5. **Sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymo reikalavimai**

3.5.1. *Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema*

Jei nustatant bendrą anglies dioksido kainą, kurią veiklos vykdytojas moka apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje pagal 3.3.1 skirsnį, naudojama apyvartinių taršos leidimų vidutinė svertinė aukciono kaina, anglies dioksido kainos atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu įrodymai apima visą šią informaciją:

a) atitinkamų institucijų, atsakingų už apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos administravimą, pateiktus vidutinės svertinės aukciono kainos įrodymus;

b) jei pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą atitikties užtikrinimo pareiga tenka veiklos vykdytojui, – bendrą ADAM ŠESD kiekį, apie kurį pranešta ir kuris patvirtintas pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, jeigu tenkinamos 15 straipsnio 3 dalies a arba b punkte nustatytos sąlygos;

c) jei pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą atitikties užtikrinimo pareiga tenka veiklos vykdytojui, – įrodymus, kuriuos sudaro:

   1) oficialūs įrašai apie atitikties užtikrinimo vienetus, kurių atsisakyta registre, arba kiti atitinkami įrašai iš institucijų, atsakingų už apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos valdymą, kuriuose nurodytas atitikties užtikrinimo vienetų, kurių atsisakyta, skaičius, apimantis praneštą ir patvirtintą ADAM ŠESD kiekį, arba įrodymai, kad pareiga atsisakyti atitikties užtikrinimo vienetų turi būti įvykdyta tik vėlesniu ir paskutiniu daugiamečio atitikties užtikrinimo laikotarpio metiniu ataskaitiniu laikotarpiu;

      jeigu apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos atitikties užtikrinimo ciklas apima kelerius metus ir pagal jos taisykles reikalaujama, kad paskutiniais metais būtų atsisakyta visų atitikties vienetų, – oficialūs įrašai apie atitikties užtikrinimo vienetus, kurių atsisakyta tais paskutiniais metais, ir praneštas bei patvirtintas per visus atitikties užtikrinimo ciklo, kurį apima tie atitikties užtikrinimo vienetai, metus išmestas ADAM ŠESD kiekis;

   2) jei sertifikavimo ataskaita pateikiama iki šio reglamento įsigaliojimo metu taikomuose nacionalinės teisės aktuose nustatyto atitikties užtikrinimo vienetų atsisakymo termino, –įrodymai, kuriais patvirtinama, kad b punkte nurodytas bendras ADAM ŠESD kiekis vis dar galioja ir 15 straipsnio 3 dalies a arba b punkte nustatytos sąlygos yra tenkinamos;

d) jei pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą atitikties užtikrinimo pareiga tenka pradinėje grandyje esančiam degalų platintojui, degalų tiekėjui ar importuotojui, – įrodymus, kad anglies dioksido kaina buvo sumokėta, įskaitant degalų platintojo, degalų tiekėjo ar importuotojo pateiktus įrodymus arba iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą administruojančios institucijos gautus sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymus.

Jei nustatant bendrą anglies dioksido kainą, kurią veiklos vykdytojas moka pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, naudojama vidutinė apyvartinių taršos leidimų biržos kaina pripažintoje antrinėje rinkoje, anglies dioksido kainos atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu įrodymai apima visą šią informaciją:

a) paskelbtos vidutinės atitikties užtikrinimo vienetų biržos kainos, naudojamos pagal 3.3.1 skirsnį, įrodymus;

b) šio skirsnio pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodytus įrodymus.

Jei apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje veiklos vykdytojas naudoja fiksuotą tarifą, pagal kurį galima įsigyti apyvartinių taršos leidimų, per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymai apima visus šiuos elementus:

a) teisės aktus, kuriuose nustatytas fiksuotas tarifas, taikomas anglies dioksido kainos duomenų teikimo metu, pagal kurį galima įsigyti apyvartinių taršos leidimų;

b) įrodymus apie pirkimą, įskaitant pirkimo datą, įsigytų leidimų skaičių ir bendrą pirkimo kainą už leidimų skaičių.

Kai bendra anglies dioksido kaina, kurią veiklos vykdytojas moka apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje, grindžiama vidutine įsigytų atitikties užtikrinimo vienetų savikaina, įrodymai apima:

a) oficialius įrašus apie atitikties užtikrinimo vienetų, kurių atsisakyta registre, skaičių arba kitus atitinkamus už apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos valdymą atsakingų institucijų įrašus, apimančius praneštą ir patvirtintą ADAM ŠESD kiekį;

b) įrodymus apie atitikties užtikrinimo vienetų kiekį apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos registro sąskaitoje ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti, pabaigoje, įsigijimo datą ir tų atitikties vienetų įsigijimo kainą;

c) įrodymus, kad b punkte nurodyti atitikties užtikrinimo vienetai vis dar galioja ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti, pabaigoje;

d) bendrą ADAM ŠESD kiekį, apie kurį pranešta ir kuris patvirtintas pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, jei tenkinamos 15 straipsnio 3 dalies a arba b punkte nustatytos sąlygos.

Jei pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taisykles reikalaujama, kad veiklos vykdytojas kasmet atsisakytų dalies apyvartinių taršos leidimų, o paskutiniais daugiamečio atitikties užtikrinimo ciklo metais atsisakytų būtino likusio apyvartinių taršos leidimų kiekio, kad būtų padengtas visas praneštas ir patvirtintas išmetamas ŠESD kiekis, sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymai apima:

a) jei ataskaitinis laikotarpis apima ADAM ataskaitinį laikotarpį, kuriuo buvo atsisakyta dalies apyvartinių taršos leidimų, tai daliai apyvartinių taršos leidimų, kurios buvo atsisakyta tais ataskaitiniais laikotarpiais, taikomi pirmoje pastraipoje nurodyti įrodymai;

b) jei ataskaitinis laikotarpis apima paskutinius metus, kuriais buvo atsisakyta viso apyvartinių taršos leidimų likučio, kad būtų padengtas praneštas ir patvirtintas išmetamas ŠESD kiekis, tiems likusiems apyvartiniams taršos leidimams, kurių atsisakyta paskutiniais daugiamečio atitikties ciklo metais, taikomi pirmoje pastraipoje nurodyti įrodymai.

3.5.2. *Anglies dioksido mokestis*

Kai anglies dioksido kaina yra susijusi su anglies dioksido mokesčiu, atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu įrodymai apima visą šią informaciją:

a) informaciją apie teisės aktus, kuriais nustatomas taikytinas anglies dioksido mokesčio tarifas arba, jei taikytina, sumažintas anglies dioksido mokesčio tarifas anglies dioksido kainos duomenų teikimo metu, įskaitant galimus pakeitimus ataskaitiniu laikotarpiu;

b) jei anglies dioksido mokestis yra sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis, taikomas tiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui:

    1) oficialius įrašus apie mokestį, sumokėtą už išmetamą ŠESD kiekį, įskaitant iš mokesčių administratorių gautus įrodymus;

    2) įrodymus apie ADAM ŠESD kiekį, apie kurį pranešta ir kuris patvirtintas taikant anglies dioksido mokestį, jeigu yra tenkinamos 15 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytos sąlygos;

c) kai anglies dioksido mokestis taikomas kurui (kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis):

1) mokesčio, sumokėto už kuro kiekį, įrodymus, įskaitant kuro tiekėjų pateiktus įrodymus arba iš mokesčių administratorių, atsakingų už anglies dioksido mokestį, gautus įrodymus;

2) suvartoto kuro kiekio, kuriam taikomas kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis, įrodymus, įskaitant institucijos patvirtinimą apie sunaudotą kurą, jei veiklos vykdytojas privalo tai institucijai pateikti sunaudoto kuro ataskaitą;

3) įrodymus, kad 3 lygtyje naudojami išmetamųjų teršalų faktoriai atitinka 3.3.3 skirsnyje nurodytus išmetamųjų teršalų faktorius.

3.5.3. *Grąžinamoji išmoka*

Jei atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija yra grąžinamoji išmoka pagal 3.4 skirsnį, įrodymai apima šią informaciją:

a) oficialią korespondenciją su institucija, atsakinga už grąžinamųjų išmokų skyrimą, įskaitant prašymus skirti *ex post* grąžinamąsias išmokas, ir institucijos pritarimą šiems prašymams;

b) oficialų patvirtinimą, kada grąžinamoji išmoka buvo gauta arba bus skirta;

c) oficialų gautos tiesioginės grąžinamosios išmokos arba *ex post* grąžinamosios išmokos, kuri turėtų būti gauta, sumos patvirtinimą;

d) jei turima, už grąžinamųjų išmokų skyrimą atsakingos institucijos įrašą apie tiesioginės grąžinamosios išmokos mokėjimą veiklos vykdytojui, įskaitant finansinės apskaitos įrašus;

e) jei anglies dioksido kaina taikoma elektros energijai – sąskaitą už suvartotą elektros energiją, kurioje nurodomas kreditas arba mokėjimo sumažinimas;

f) jei atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija turi piniginę vertę, kurią reikia įtraukti į metines finansines ataskaitas arba balansus – kvalifikuotų finansų auditorių ataskaitas arba oficialias finansų valdymo ataskaitas.

3.5.4. *Anglies dioksido kreditai*

Jei dalis anglies dioksido kainos yra sumokama naudojant anglies dioksido kreditus, atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu naudotų anglies dioksido kreditų įrodymai apima visą šią informaciją:

a) oficialius įrašus apie atsisakytų anglies dioksido kreditų skaičių registre arba kitus atitinkamus įrašus iš institucijų, atsakingų už apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos arba anglies dioksido mokesčio valdymą, apimančius praneštą ir patvirtintą ADAM ŠESD kiekį, kuris naudojamas kaip parametras nustatant faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą pagal 3.3.4 skirsnį;

b) oficialų įrašą, kuriame nurodomas bendras išmestas ŠESD kiekis, kuris patvirtintas ir apie kurį pranešta pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, įskaitant informaciją apie tai, kokia su tais išmetamaisiais teršalais susijusių anglies dioksido kreditų dalis buvo panaudota atitikties užtikrinimo pareigoms pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba anglies dioksido mokesčio sistemą vykdyti;

c) jei veiklos vykdytojas įsigijo anglies dioksido kreditų, – įsigytų anglies dioksido kreditų kiekio įrodymus, pirkimo datas ir šių anglies dioksido kreditų įsigijimo kainą;

d) jei veiklos vykdytojas anglies dioksido kreditų neįsigijo, – veiklos vykdytojo gautų anglies dioksido kreditų kiekio įrodymus ir įrodymus, kad anglies dioksido kredito kaina grindžiama viešai prieinamomis rinkos kainomis;

e) jei naudojami tarptautiniai anglies dioksido kreditai, pateikiami įrodymai, kad:

1) anglies dioksido kreditai buvo perduoti kaip tarptautiniu lygmeniu perduotas švelninimo rezultatas pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio 2 dalį, laikantis pirmojo perdavimo apibrėžties, nustatytos susijusiame Įgaliojimo rašte, laikomame pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) įsteigtoje centralizuotoje apskaitos ir ataskaitų teikimo platformoje (CARP), įskaitant anglies dioksido kreditus, išduotus pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio 4 dalį, remiantis jų registracija UNFCCC mechanizmo registre kaip išmetamųjų teršalų mažinimo vienetų, kuriuos leidžiama perduoti tarptautiniu lygmeniu;

2) atlikti peržiūrą pagal 6 straipsnį įgalioti techniniai ekspertai, remdamiesi UNFCCC sprendimais dėl peržiūrų pagal tą straipsnį, peržiūrėjo naujausią arba atnaujintą pradinę ataskaitą dėl atitinkamo bendradarbiavimo metodo ir savo ataskaitoje, su kuria galima susipažinti CARP, nenurodė jokių reikšmingų neatitikimų ir

3) tarptautinių anglies dioksido kreditų dalis neviršija 10 proc. pranešto ir patvirtinto iš įrenginio, kuriam taikomas trečiosios valstybės anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, išmetamo ŠESD kiekio, naudojamo faktiškai sumokėtai anglies dioksido kainai nustatyti pagal 3.3.4 skirsnį.

4. ADAM ŠESD KIEKIO PRISKYRIMAS PREKĖMS

ADAM ŠESD kiekis priskiriamas kiekvienai prekei pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį ir to reglamento I bei III priedus, atliekant 4.1 ir 4.2 skirsniuose išdėstytus veiksmus.

Priskyrimo tikslais naudojamas bendras prekes gaminančio įrenginio ADAM ŠESD kiekis, praneštas ir patvirtintas pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo jurisdikcijos reikalavimus, jei tenkinamos 15 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

Jei išmetamo ŠESD kiekio, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, apimtis skiriasi nuo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apimties, grindžiamos sistemos ribomis, taikomomis būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui nustatyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2547, veiklos vykdytojas suderina tas apimtis ir priskiria tik tą ADAM ŠESD kiekį, kuris patenka į taikomas sistemos ribas.

Nukrypstant nuo antros pastraipos, jei anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas yra kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis, bendras ADAM ŠESD skaičius apskaičiuojamas pagal:

a) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_CPM_{DIR} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(7a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_CPM_{IND} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(7b lygtis)}$$

čia:

— EM_CPM_{DIR} – tonomis CO_2e išreikštas įrenginio bendras ADAM ŠESD kiekis, kuriam taikomas atskiras anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas ir kuris susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

— EM_CPM_{IND} – tonomis CO_2e išreikštas įrenginio bendras ADAM ŠESD kiekis, kuriam taikomas atskiras anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas ir kuris susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

— Q_{FUELf} – kuro vienetais išreikštas kuro *f* kiekis, kuris buvo suvartotas įrenginyje ADAM ataskaitiniu laikotarpiu ir kuriam taikoma anglies dioksido kaina;

— DEF_f – suvartotam kurui *f* taikomas numatytasis išmetamųjų teršalų faktorius, išreikštas tonomis CO_2e kuro vienetui;

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ – skirtingoms kuro rūšims, kurioms taikomas specialus anglies dioksido mokestis, priskirtino išmetamo ŠESD kiekio suma.

Numatytasis išmetamųjų teršalų faktorius 7a ir 7b lygtyse turi atitikti 3a ir 3b lygtyse naudojamą numatytąjį išmetamųjų teršalų faktorių ir tam išmetamųjų teršalų faktoriui pagal 3.3.3 skirsnį taikomas taisykles.

Jei ADAM ŠESD kiekis yra susijęs su ne įrenginyje pagamintais pirmtakais, naudojamais prekei gaminti, atliekami 4.1 ir 4.2 skirsniuose nustatyti veiksmai.

4.1. **Ataskaitinio laikotarpio ADAM ŠESD kiekio priskyrimas**

Bendras ADAM ŠESD kiekis padalijamas į ŠESD kiekį, patenkantį į ataskaitinį laikotarpį, ir ŠESD kiekį, nepatenkantį į ataskaitinį laikotarpį, pagal:

a) šią lygtį, kai išmetamas ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_{DIR} = EM_CPM_{DIR} - EM_{nRP_DIR} \quad \text{(8a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai išmetamas ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_{IND} = EM_CPM_{IND} - EM_{nRP_IND} \quad \text{(8b lygtis)}$$

čia:

— EM_{DIR} – bendras iš įrenginio tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, patenkantis į ataskaitinį laikotarpį, išreikštas tonomis CO_2e;

— EM_{IND} – bendras iš įrenginio netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, patenkantis į ataskaitinį laikotarpį, išreikštas tonomis CO_2e;

— EM_CPM_{DIR} – tonomis CO_2e išreikštas įrenginio bendras ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

— EM_CPM_{IND} – tonomis CO_2e išreikštas įrenginio bendras ADAM ŠESD kiekis, susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

— EM_{nRP_DIR} – bendras iš įrenginio tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, nepatenkantis į ataskaitinį laikotarpį, išreikštas tonomis CO_2e;

— EM_{nRP_IND} – bendras iš įrenginio netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, nepatenkantis į ataskaitinį laikotarpį, išreikštas tonomis CO_2e.

Baziniai metai, pagal kuriuos nustatoma, ar ADAM ŠESD kiekis patenka į ataskaitinį laikotarpį, taikomą būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui pranešti, yra ataskaitinis laikotarpis, nurodytas pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 II priedo 2 skirsnį tikrintojo patikrintoje išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoje.

Jei ADAM ataskaitinis laikotarpis skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui pranešti, veiklos vykdytojas naudoja atitinkamus dviejų iš eilės einančių ADAM ataskaitinių laikotarpių ADAM ŠESD kiekio duomenis ir priskiria šiuos duomenis ataskaitiniam laikotarpiui, taikomam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui pranešti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 7 straipsnį, remdamasis bent mėnesine stebėsena.

4.2. **Ataskaitinio laikotarpio bendro ŠESD kiekio priskyrimas kiekvienai prekei**

Ataskaitinio laikotarpio bendras tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis ir bendras netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, (EM_{DIR} *ir* EM_{IND}) kiekvienai prekei atskirai priskiriamas KN kodų lygmeniu, atliekant tuos pačius veiksmus, kurie atliekami priskiriant būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį kiekvienai prekei pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį ir I priedą. Tą priskyrimo procesą sudaro šie veiksmai:

a) EM_{DIR} ir EM_{IND} priskiriamas su prekių gamyba susijusių gamybos procesų sistemos riboms pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį ir I priedą;

b) a punkte nurodytas tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis priskiriamas atskirai kiekvienam prekės KN kodui pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 I priedą kartu su III priedu.

Kiekvienai prekei priskiriant bendrą netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomas anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas, į Reglamento (ES) 2023/956 II priede išvardytas prekes neatsižvelgiama.

Taikant b punktą, priskirtas tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis išreiškiamas kiekvieno KN kodo funkciniais vienetais pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį.

Ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas funkciniais vienetais, atskirai priskiriamas kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal kiekvieną KN kodą, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 I priede, pagal:

a) šią lygtį, kai išmetamas ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_{DIR_g} = EM_{DIR_FU_g}/FUF_g \qquad \text{(9a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai išmetamas ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EM_{IND_g} = EM_{IND_FU_g}/FUF_g \qquad \text{(9b lygtis)}$$

čia:

— EM_{DIRg} – tonomis CO_2e vienai prekės tonai išreikštas bendras ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, priskiriamas prekės *g* produkcijos kiekiui;

— EM_{INDg} – tonomis CO_2e vienai prekės tonai išreikštas bendras ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, priskirtas prekės *g* produkcijos kiekiui;

— EM_{DIR_FUg} – produkcijos kiekiui priskiriamas bendras ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas tCO_2e kiekvienos prekės *g* funkciniam vienetui pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį;

— EM_{IND_FUg} – produkcijos kiekiui priskirtas bendras ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas tCO_2e kiekvieno KN kodo funkciniam vienetui pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį;

— FUF_g – funkcinio vieneto faktorius, taikomas kiekvienai prekei *g*, siekiant nustatyti funkcinio vieneto dalį prekių tonoje, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnyje.

Jei funkcinis vienetas yra prekės tona, funkcinio vieneto faktorius yra 1. Jei įrenginyje kaip prekė, nurodyta Reglamento (ES) 2023/956 I priede, gaminama tik elektros energija, funkcinis vienetas yra 1. Veiklos vykdytojas elektros energijos funkcinį vienetą konvertuoja į MWh.

Kai Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnio 5 dalyje nurodytas prekių funkcinis vienetas yra klinkerio kiekio tonos, o to reglamento 4 straipsnio 4 dalyje nurodytas trąšų funkcinis vienetas yra azoto kiekio tonos arba papildomas azoto kiekio vienetas kg ir kai tos prekės parduodamos skirtingais sudėties intervalais, ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis priskiriamas atskirai kiekvienam sudėties intervalui arba konkrečiai sudėčiai pagal to reglamento III priedo B skirsnį. Tokiu atveju nustatant funkcinio vieneto faktorių atsižvelgiama į klinkerio kiekio prekės sudėtyje proporciją, kaip nurodyta to reglamento 4 straipsnio 5 dalyje, ir į skirtingas azoto kiekio prekės sudėtyje proporcijas, kaip nurodyta to reglamento 4 straipsnio 4 dalyje.

4.3. **Taikytino ataskaitinio laikotarpio ir priskyrimo prekėms įrodymai**

Jei ADAM ataskaitinis laikotarpis skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui pranešti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 7 straipsnį, įrodymus sudaro bent mėnesinių ataskaitų duomenys apie ADAM ŠESD kiekį, paimti iš dviejų iš eilės einančių ADAM ataskaitinių laikotarpių ir priskirti ataskaitiniam laikotarpiui, taikomam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui pranešti pagal to reglamento 7 straipsnį, duomenų rinkinio.

Įrodymai, kad su tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu susijęs ADAM ŠESD kiekis yra priskirtas kiekvienos prekės KN kodui, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 I priede, taip pat funkciniam vienetui pagal kiekvieną KN kodą ir produkcijos kiekiui pagal kiekvieną prekės KN kodą, atitinka priskyrimą pagal to reglamento I ir III priedus ir apima šiuos elementus:

a) anglies dioksido kainos dokumentuose pateikiamus įrodymus, kad anglies dioksido kainos duomenų priskyrimas kiekvienai prekei atitinka metodą, taikomą priskiriant būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje, tikrintojo patikrintoje pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2025/2551 II priedo 2 skirsnį;

b) atitinkamus vidaus įrašus, kad būtų galima patikrinti 14 straipsnyje nurodomų duomenų patikimumą;

c) kai priskyrimas susijęs su pirmtakais, pagamintais ne įrenginyje, ir kai taikoma 15 straipsnio 2 dalis – patvirtintą veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą ir atitinkamą įrenginio, kuriame pirmtakai pagaminti, sertifikavimo ataskaitą.

5. ATSKAITOS PAGAL KOREKCINĮ MECHANIZMĄ AR KITOKIOS KOMPENSACIJOS UŽ IŠMETAMĄ ŠESD KIEKĮ ĮPRISKYRIMAS PREKĖMS

Pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už išmetamą ŠESD kiekį, nustatomas pagal 5.1 ir 5.2 skirsnius. Išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su tokia atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, apima:

a) su veiklos vykdytojo gautais nemokamais apyvartiniais taršos leidimais susijusį išmetamą ŠESD kiekį, už kurį nebuvo sumokėta anglies dioksido kaina;

b) išmetamą ŠESD kiekį, kuris nesiekia taršos intensyvumo bazinio lygio ir kuriam netaikoma anglies dioksido kaina pagal bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą;

c) išmetamą ŠESD kiekį, kuris nesiekia ribos, iki kurios anglies dioksido kaina neturi būti mokama;

d) išmetamą ŠESD kiekį, kuriam anglies dioksido kaina netaikoma dėl kitų priežasčių nei nurodytosios a–c punktuose.

5.1. **Ataskaitiniu laikotarpiu taikytinos atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos už išmetamą ŠESD kiekį dydžio nustatymas**

Pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą išmetamo ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kaip nurodyta 5 skirsnio pirmoje pastraipoje, padalijamas į su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija susijusį išmetamą ŠESD kiekį, kuris patenka į ataskaitinį laikotarpį, taikomą būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti, ir į išmetamą ŠESD kiekį, kuris į tą ataskaitinį laikotarpį nepatenka. Tuo tikslu:

a) taikoma ši lygtis, kurioje išmetamo ŠESD kiekis yra susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Rebated_EM_{DIR} = Rebated_EM_CPM_{DIR} - Rebated_EM_{nRP_DIR} \quad \text{(10a lygtis)}$$

b) taikoma ši lygtis, kurioje išmetamo ŠESD kiekis yra susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Rebated_EM_{IND} = Rebated_EM_CPM_{IND} - Rebated_EM_{nRP_IND} \quad \text{(10b lygtis)}$$

čia:

— $Rebated_EM_{DIR}$ – tonomis CO_2e išreikštas tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kuris patenka į ataskaitinį laikotarpį;

— $Rebated_EM_{IND}$ – tonomis CO_2e išreikštas netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kuris patenka į ataskaitinį laikotarpį;

— $Rebated_EM_CPM_{DIR}$ – tonomis CO_2e išreikštas bendras įrenginio ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija;

— $Rebated_EM_CPM_{IND}$ – tonomis CO_2e išreikštas bendras įrenginio ADAM ŠESD kiekis, susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu ir su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija;

— *Rebated_EM_CPM*$_{nRP_DIR}$ – tonomis CO_2e išreikštas tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kuris nepatenka į ataskaitinį laikotarpį;

— *Rebated_EM*$_{nRP_IND}$ – tonomis CO_2e išreikštas netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, kuris nepatenka į ataskaitinį laikotarpį.

Veiklos vykdytojas dviejų vienas po kito einančių ADAM ataskaitinių laikotarpių išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, priskiria tokiomis pačiomis proporcijomis, kuriomis išmetamas ŠESD kiekis priskiriamas pagal 4.1 skirsnį, kad būtų užtikrintas suderinamumas su ataskaitiniu laikotarpiu, taikomu būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti.

5.2. **Atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos už išmetamą ŠESD kiekį priskyrimas kiekvienai prekei**

Atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, nustatyta pagal 5.1 skirsnį, kiekvienai prekei atskirai priskiriama KN kodų lygmeniu atliekant tuos pačius veiksmus, kaip ir priskiriant būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį kiekvienai prekei pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį ir I priedą. Tą priskyrimo procesą sudaro šie veiksmai:

a) *Rebated_EM*$_{DIR}$ ir *Rebated_EM*$_{IND}$ priskiriamas su prekių gamyba susijusių gamybos procesų sistemos riboms pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį ir I priedą;

b) atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos už a punkte nurodytą išmetamą ŠESD kiekį (*Rebated_EM*$_{DIR}$ ir *Rebated_EM*$_{IND}$) priskiriama kiekvienam prekės KN kodui pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 I priedą kartu su III priedu.

Kiekvienai prekei priskiriant netiesioginę atskaitą pagal korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją už išmetamą ŠESD kiekį, į Reglamento (ES) 2023/956 II priede išvardytas prekes neatsižvelgiama.

Taikant b punktą, priskirta atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už išmetamą ŠESD kiekį išreiškiama kiekvieno KN kodo funkciniais vienetais pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį.

Atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta funkciniais vienetais, priskiriama kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal kiekvieną KN kodą, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 I priede, pagal:

a) šią lygtį, kai išmetamo ŠESD kiekis susijęs su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Rebated_EM_{DIRg} = Rebated_EM_{FU_DIR_g} / \ FUF_g \qquad \text{(11a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai išmetamo ŠESD kiekis susijęs su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Rebated_EM_{INDg} = Rebated_EM_{FU_IND_g} / \ FUF_g \qquad \text{(11b lygtis)}$$

čia:

— *Rebated_EM*$_{DIRg}$ – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos už ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriamos kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikšta tonomis CO_2e tonai prekių;

— *Rebated_EM*$_{INDg}$ – atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos už ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriamos kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikšta tonomis CO_2e tonai prekių;

— *Rebated_EM*$_{FU_DIRg}$ – atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama produkcijos kiekiui, išreikšta kiekvieno KN kodo funkciniu vienetu pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį;

— *Rebated_EM*$_{FU_IND_g}$ – atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama produkcijos kiekiui, išreikšta kiekvieno KN kodo funkciniu vienetu pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnį;

— *FUF*$_g$ – funkcinio vieneto faktorius, taikomas kiekvienai prekei, siekiant nustatyti funkcinio vieneto dalį prekių tonoje, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnyje.

Jei funkcinis vienetas yra prekės tona, funkcinio vieneto faktorius yra 1.

Jei Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 4 straipsnio 5 dalyje nurodyti prekių funkciniai vienetai yra klinkerio kiekio tonos, o to reglamento 4 straipsnio 4 dalyje nurodyti trąšų funkciniai vienetai yra azoto kiekio tonos arba papildomas azoto kiekio vienetas kg ir tos prekės parduodamos skirtingais sudėties intervalais, tiesioginė ar netiesioginė atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio išmetamą ŠESD kiekį priskiriama atskirai kiekvienam sudėties intervalui arba konkrečiai sudėčiai pagal to reglamento III priedo B skirsnį. Tokiu atveju nustatant funkcinio vieneto faktorių atsižvelgiama į klinkerio kiekio prekės sudėtyje proporciją, kaip nurodyta to reglamento 4 straipsnio 5 dalyje, ir į skirtingas azoto kiekio prekės sudėtyje proporcijas, kaip nurodyta to reglamento 4 straipsnio 4 dalyje.

5.3. **Korekcinio mechanizmo ar kitokios kompensacijos už išmetamą ŠESD kiekį įrodymai**

Veiklos vykdytojas nepriklausomam asmeniui pateikia bent šiuos korekcinio mechanizmo ar kitokios kompensacijos įrodymus:

a) kai korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją sudaro nemokami apyvartiniai taršos leidimai:

1) paraiškas dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų, kurias veiklos vykdytojas pateikė institucijai, atsakingai už apyvartinių taršos leidimų išdavimą, ir oficialius tų institucijų sprendimus, kuriais patvirtinamas nemokamų apyvartinių taršos leidimų išdavimas veiklos vykdytojui, arba informaciją apie nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymą, apie kurį centralizuotai paskelbia atsakinga institucija;

2) dokumentus, kuriuose nurodytas nustatytu laikotarpiu reguliavimo institucijos įrenginiui suteiktų nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičius, arba reguliavimo institucijos paskelbtas nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo lenteles, kuriose nurodytas įrenginiui suteiktų nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičius;

3) nemokamų apyvartinių taršos leidimų išdavimo datos įrodymus, įskaitant, jei aktualu, korespondenciją su institucija, atsakinga už apyvartinių taršos leidimų skyrimą.

b) kai korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją sudaro išmetamas ŠESD kiekis, kuris nesiekia taršos intensyvumo bazinio lygio ir kuriam reikalavimas mokėti anglies dioksido kainą netaikomas:

1) taikytinus teisės aktus, kuriais nustatomas taikytinas bazinis lygis pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą;

2) už korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją atsakingos institucijos raštą arba pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad išmetamas ŠESD kiekis nesiekia bazinio lygio ir kad veiklos vykdytojui taikyta atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija, taip pat patvirtinimas jos kiekis ir taikymo laikotarpis;

c) kai korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija yra išmetamas ŠESD kiekis, kuriam anglies dioksido kaina netaikoma dėl to, kad jis nesiekia ribos, iki kurios anglies dioksido kainos nereikia mokėti, arba dėl kitų priežasčių, kaip nurodyta 5 skirsnio pirmos pastraipos d punkte:

1) taikytinus teisės aktus, kuriais nustatoma konkreti reikalavimo mokėti anglies dioksido kainą išimtis pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą;

2) už korekcinį mechanizmą ar kitokią kompensaciją atsakingos institucijos raštą arba pareiškimą, kuriame nurodomas veiklos vykdytojui taikytos atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos kiekis ir taikymo laikotarpis.

6. UŽ KIEKVIENOS PREKĖS SAVITĄJĮ BŪDINGĄJĮ IŠMETAMĄ ŠESD KIEKĮ FAKTIŠKAI SUMOKĖTOS ANGLIES DIOKSIDO KAINOS PRISKYRIMAS

Pagal kiekvieną atskirą anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina pagal 6.1 skirsnį priskiriama šiam savitajam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui:

a) bendram ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, pagal 4.2 skirsnį priskiriamam kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikštam tonomis CO_2e vienai prekės tonai arba vienai MWh;

b) bendram ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, pagal 4.2 skirsnį priskiriamam kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikštam tonomis CO_2e vienai prekės tonai;

c) a ir b punktuose nurodytam išmetamam ŠESD kiekiui, susijusiam su pirmtakais, pagamintais ne įrenginyje, pagal 6.2 ir 6.3 skirsnius.

6.1. **Už su prekėmis susijusį savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos nustatymas**

Faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina priskiriama kiekvienai prekės tonai pagal:

a) šią lygtį, kai faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina yra susijusi su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{DIR_g} = (EM_{DIR_g} - Rebated_EM_{DIR_g}) \times EFF_CP_{DIR} \qquad \text{(12a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina yra susijusi su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{IND_g} = (EM_{IND_g} - Rebated_EM_{IND_g}) \times EFF_CP_{IND} \qquad \text{(12b lygtis)}$$

čia:

— EFF_CP_{DIRg} – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina už prekės toną;

— EFF_CP_{INDg} – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina už prekės toną;

— EM_{DIRg} – tonomis CO_2e vienai prekės tonai išreikštas bendras ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, priskiriamas kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą pagal 4 skirsnį;

— EM_{INDg} – tonomis CO_2e vienai prekės tonai išreikštas bendras ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, priskiriamas kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą pagal 4 skirsnį;

— $Rebated_EM_{DIRg}$ – atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikšta tonomis CO_2e tonai prekių;

— $Rebated_EM_{INDg}$ – atskaita pagal korekcinį mechanizmą ar kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą, išreikšta tonomis CO_2e tonai prekių;

— EFF_CP_{DIR} – faktinė anglies dioksido kaina, mokama už toną ADAM ŠESD kiekio, kurį apima tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, nustatyta pagal 3.4 skirsnį;

— EFF_CP_{IND} – faktinė anglies dioksido kaina, mokama už toną ADAM ŠESD kiekio, kurį apima netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, nustatyta pagal 3.4 skirsnį;

Jei įrenginyje kaip prekė, nurodyta Reglamento (ES) 2023/956 I priede, gaminama tik elektros energija, EM_{DIRg} išreiškiama tonomis CO_2e vienai MWh.

6.2. **Už ne įrenginyje pagamintiems pirmtakams priskirtą ADAM ŠESD kiekį faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos nustatymas**

Jei pagal 15 straipsnio 2 dalį anglies dioksido kainai, faktiškai sumokėtai už pirmtako savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, sertifikuoti buvo parengta sertifikavimo ataskaita, prekes gaminantis veiklos vykdytojas naudoja sertifikuotą anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už kiekvieną pirmtaką, įtrauktą į tą sertifikuoto veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą, jei tenkinamos 15 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, veiklos vykdytojas gali naudoti atitinkamą numatytąją anglies dioksido kainą už ne įrenginyje pagaminto pirmtako savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, tačiau pirma tą numatytąją anglies dioksido kainą, išreikštą tonos CO_2e kaina, turi konvertuoti į atitinkamą pirmtako tonos kainą, remdamasis to pirmtako būdinguoju išmetamu ŠESD kiekiu.

Jei sudėtingas prekes gaminantis įrenginys naudojo iš skirtingų tiekėjų gautus pirmtakus, vidutinė svertinė faktinė anglies dioksido kaina nustatoma pagal:

a) šią lygtį, kai anglies dioksido kaina susijusi su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Avg(€EFF_CP_{DIR_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} \left(Q_{p,i} \times €EFF_CP_{DIR_{p,i}} \right)}{\Sigma_{i=1}^{n} \left(Q_{p,i} \right)} \qquad \text{(13a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai anglies dioksido kaina susijusi su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$Avg(€EFF_CP_{IND_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} \left(Q_{p,i} \times €EFF_CP_{IND_{p,i}} \right)}{\Sigma_{i=1}^{n} \left(Q_{p,i} \right)} \qquad \text{(13b lygtis)}$$

čia:

— $€EFF_CP_{DIR_{p,\,i}}$ – anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už tos pačios rūšies pirmtako *p*, įsigyto iš atskiro tiekėjo *i*, savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina (eurais) už pirmtako toną;

— $€EFF_CP_{IND_{p,i}}$ – anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už tos pačios rūšies pirmtako *p*, įsigyto iš atskiro tiekėjo *i*, savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina (eurais) už pirmtako toną;

— $Avg(€EFF_CP_{DIR_p})$ – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už visų tos pačios rūšies pirmtakų *p*, gautų iš visų skirtingų tiekėjų, tiekiančių juos į sudėtingą prekę gaminantį įrenginį, tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina (eurais) už ne įrenginyje pagaminto pirmtako toną;

— $Avg(€EFF_CP_{IND_p})$ – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už visų tos pačios rūšies pirmtakų, gautų iš visų skirtingų tiekėjų į sudėtingą prekę gaminantį įrenginį, netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina (eurais) už ne įrenginyje pagaminto pirmtako toną;

— $Q_{p,i}$ – iš tiekėjo *i* pirkto tos pačios rūšies pirmtako *p* sunaudotas kiekis;

— $\Sigma_{i=1}^{n}$ – tos pačios rūšies pirmtako tiekėjų *i* skaičius nuo 1 iki *n*.

Sudėtingai prekei gaminti sunaudoto skirtingų tiekėjų pagaminto tos pačios rūšies pirmtako kiekis ($Q_{p,i}$) turi atitikti kiekį, nurodytą Reglamente (ES) 2025/2547 nurodytoje išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje siekiant apskaičiuoti tos prekės būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį .

6.3. **Už ne įrenginyje pagamintus pirmtakus faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos priskyrimas pagamintoms prekėms**

Anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už ne įrenginyje pagamintus pirmtakus, priskiriama kiekvienos prekės kiekiui pagal:

a) šią lygtį, kai anglies dioksido kaina susijusi su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{DIR_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{DIR_p})/Q_{TOTg}\right) \quad \text{(14a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai anglies dioksido kaina susijusi su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$EFF_CP_{IND_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{IND_p})/Q_{TOTg}\right) \quad \text{(14b lygtis)}$$

čia:

— $EFF_CP_{DIR_PREg}$ – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už pirmtako, pagaminto ne įrenginyje ir sunaudoto gaminant kiekvieną prekę *g*, savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina (eurais) už prekės toną;

— $EFF_CP_{IND_PREg}$ – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už pirmtako, pagaminto ne įrenginyje ir sunaudoto gaminant kiekvieną prekę g, savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį (netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį), išreikšta kaina (eurais) už prekės toną;

— Q_P – bendras ataskaitiniu laikotarpiu prekės gamybos procese sunaudotas pirmtako *p* kiekis, nurodytas patikrintoje veiklos vykdytojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje, parengtoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 IV priedo 1 skirsnį, išreikštas pirmtako tonomis;

— $Avg(€EFF_CP_{DIRp})$ – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už visų tos pačios rūšies pirmtakų *p*, gautų iš visų skirtingų tiekėjų į sudėtingą prekę gaminantį įrenginį, tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina (eurais) už pirmtako toną;

— $Avg(€EFF_CP_{INDp})$ – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už visų tos pačios rūšies pirmtakų *p*, gautų iš visų skirtingų tiekėjų į sudėtingą prekę gaminantį įrenginį, tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina (eurais) už pirmtako toną;

— Q_{TOTg} – bendras ataskaitiniu laikotarpiu įrenginyje pagamintas kiekvienos prekės *g* kiekis, nurodytas patikrintoje veiklos vykdytojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje, parengtoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 IV priedo 1 skirsnio 34 punkto a papunktį.

7. BENDROS FAKTIŠKAI SUMOKĖTOS ANGLIES DIOKSIDO KAINOS PERSKAIČIAVIMAS Į EURUS IR SUMAVIMAS

Pagal 6.1 skirsnį nustatyta bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su prekėmis susijusį savitąjį būdingąjį tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, perskaičiuojama į eurus pagal 7.1 skirsnį.

Pagal kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą ta bendra anglies dioksido kaina, perskaičiuota į eurus pagal 7.1 skirsnį, pridedama prie pagal 6.2 ir 6.3 skirsnius nustatytos bendros anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už su pirmtakais susijusį savitąjį būdingąjį tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, siekiant nustatyti bendrą anglies dioksido kainą, faktiškai sumokėtą už bendrą prekių ir pirmtakų savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 7.2 skirsnį.

Bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už bendrą savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, vėliau sumuojama su bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta pagal visus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, taikomus prekės būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui, pagal 7.3 skirsnį.

7.1. **Faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos perskaičiavimas į eurus**

Anglies dioksido kaina, nustatyta pagal 6.1 skirsnį ir faktiškai sumokėta vietos jurisdikcijos valiuta, perskaičiuojama į eurus taikant vidutinį metinį valiutos kursą pagal 6 straipsnį pagal:

a) šią lygtį, kai faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina susijusi su tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$€EFF_CP_{DIR_g} = EFF_CP_{DIR_g} \times €XR \qquad \text{(15a lygtis)}$$

b) šią lygtį, kai faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina susijusi su netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu:

$$€EFF_CP_{IND_g} = EFF_CP_{IND_g} \times €XR \qquad \text{(15b lygtis)}$$

čia:

— $€EFF_CP_{DIRg}$ – pagal 6.1 skirsnį nustatyta bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su kiekviena preke *g* susijusį savitąjį būdingąjį tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina eurais už prekės toną;

— $€EFF_CP_{INDg}$ – pagal 6.1 skirsnį nustatyta bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su kiekviena preke *g* susijusį savitąjį būdingąjį netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina eurais už prekės toną;

— EFF_CP_{DIRg} – pagal 6.1 skirsnį nustatyta bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su kiekviena preke *g* susijusį savitąjį būdingąjį tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina vietos valiuta už prekės toną;

— EFF_CP_{INDg} – pagal 6.1 skirsnį nustatyta bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su kiekviena preke *g* susijusį savitąjį būdingąjį netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina vietos valiuta už prekės toną;

— *€XR* – vidutinis metinis valiutos kursas, taikytinas konvertuojant vietos valiutą į eurus, išreikštas eurais už vietos valiutos vienetą.

Jei įrenginyje kaip prekė, nurodyta Reglamento (ES) 2023/956 I priede, gaminama tik elektros energija, $€EFF_CP_{DIRg}$ išreiškiama kaip anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta eurais už MWh.

7.2. **Bendros anglies dioksido kainos, faktiškai sumokėtos už su preke susijusį tiesiogiai ir netiesiogiai išmestą ŠESD kiekį ir su prekės pirmtakais susijusį išmestą ŠESD kiekį, sumavimas**

Bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už bendrą savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, nustatoma pagal šią lygtį:

$$€EFF_CP_g = €EFF_CP_{DIRg} + €EFF_CP_{IND_g} + €EFF_CP_{PREg} \qquad \text{(16 lygtis)}$$

čia:

— $€EFF_CP_g$ – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už su kiekviena preke susijusį bendrą savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, apimantį tiesiogiai, netiesiogiai ir naudojant pirmtakus išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina (eurais) už prekės toną;

— $€EFF_CP_{DIRg}$ – bendra anglies dioksido kaina eurais, faktiškai sumokėta už tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su kiekviena prekės tona;

— $€EFF_CP_{INDg}$ – bendra anglies dioksido kaina eurais, faktiškai sumokėta už netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su kiekviena prekės tona;

— $€EFF_CP_{PREg}$ – bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, apimantį tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su pirmtaku, sunaudotu gaminant kiekvieną prekės toną.

7.3. **Už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomi anglies dioksido apmokestinimo mechanizmai, faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sumavimas**

Bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuriam taikomi skirtingi anglies dioksido apmokestinimo mechanizmai, nustatoma pagal šią lygtį:

$$(TOTAL)\ €EFF_CP_g = \Sigma_{i=1}^{n}(€EFF_CP_{g,i}) \qquad \text{(17 lygtis)}$$

čia:

— $TOTAL\ €EFF_CP_g$ – bendrų anglies dioksido kainų, faktiškai sumokėtų eurais už kiekvieną prekę pagal visus tai prekei taikomus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus *i*, suma, išreikšta eurais už prekės toną.

II PRIEDAS

anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų rūšis

Šiame priede nurodytų anglies dioksido apmokestinimo mechanizmų rūšių sąrašas nėra baigtinis ir nedaro poveikio galimybei nepriklausomam asmeniui įvertinti papildomų rūšių anglies dioksido kainos mechanizmus.

Jurisdikcija	anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas	anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo rūšis	Korekcinių mechanizmų ir kitokių kompensacijų pagrindinės rūšys
Albanija	Albanijos anglies dioksido mokestis	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Argentina	Argentinos anglies dioksido mokestis (skystojo kuro ir anglies dioksido mokestis)	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Australija	Australijos apsauginis mechanizmas	Bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Už bazinį lygį mažesnis išmetamas ŠESD kiekis
Kanados provincijos ir teritorijos	Albertos technologijų inovacijos ir išmetamo ŠESD kiekio mažinimas (TIER); Britų Kolumbijos išeiga grindžiama kainodaros sistema (OBPS); Naujojo Bransviko išeiga grindžiama kainodaros sistema (NB OBPS); Niufaundlando ir Labradoro anglies dioksido kainodaros sistema, taikoma stambiai pramonei; Naujosios Škotijos išeiga grindžiama kainodaros sistema (OBPS); Ontarijo apyvartinių taršos leidimų kainodaros sistema (EPS); Saskačevano išeiga grindžiamų veiklos standartų programa; Federalinė atsarginė išeiga grindžiama kainodaros sistema (OBPS).	Bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Už bazinį lygį mažesnis išmetamas ŠESD kiekis
	Kvebeko didžiausio leidžiamo išmetamųjų teršalų kiekio nustatymo ir leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Čilė	Čilės anglies dioksido mokestis	Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis	
Kinija	Kinijos nacionalinė apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai Atsakomybės viršutinė riba
Kolumbija	Kolumbijos anglies dioksido mokestis	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Indija	Indijos prekybos anglies dioksido kreditais sistema	Bazinio lygio ir kreditų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Už bazinį lygį mažesnis išmetamas ŠESD kiekis
Indonezija	Indonezijos ekonominės vertės suteikimu grindžiama prekybos anglies dioksido leidimais sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Izraelis	Izraelio anglies dioksido mokestis	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	Išimties taikymas išmetamam ŠESD kiekiui

Jurisdikcija	anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas	anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo rūšis	Korekcinių mechanizmų ir kitokių kompensacijų pagrindinės rūšys
Japonija	Japonijos anglies dioksido mokestis (klimato kaitos švelninimo mokestis)	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Japonija	Japonijos GX-ETS	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Kazachstanas	Kazachstano apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Meksika	Meksikos anglies dioksido mokestis	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Juodkalnija	Juodkalnijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Naujoji Zelandija	Naujosios Zelandijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Serbija	Serbijos anglies dioksido mokestis	Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis	Išimties taikymas išmetamam ŠESD kiekiui
Singapūras	Singapūro anglies dioksido mokestis	Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis	Išimties taikymas išmetamam ŠESD kiekiui
Pietų Afrika	Pietų Afrikos anglies dioksido mokestis	Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis	Išimties taikymas išmetamam ŠESD kiekiui
Pietų Korėja	Korėjos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (K-ETS)	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Taivanas	Taivano anglies dioksido mokestis	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	Sumažintas tarifas Išimties taikymas išmetamam ŠESD kiekiui
Turkija	Turkijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Jungtinė Karalystė	Jungtinės Karalystės apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai
Jungtinė Karalystė	Parama anglies dioksido kainai	Kuru grindžiamas anglies dioksido mokestis	
Ukraina	Ukrainos anglies dioksido mokestis	Sutelktojo taršos šaltinio anglies dioksido mokestis	
JAV (valstybės)	Kalifornijos didžiausio leidžiamo išmetamųjų teršalų kiekio nustatymo ir investicijų sistema Oregono klimato apsaugos programa Vašingtono didžiausio leidžiamo išmetamųjų teršalų kiekio nustatymo ir investicijų sistema	Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	Nemokami apyvartiniai taršos leidimai

III PRIEDAS

Veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos šablonas

1. VEIKLOS VYKDYTOJO IR ĮRENGINIO IDENTIFIKAVIMO DUOMENYS

a) įrenginio unikalus identifikavimo numeris PADKM registre;

b) įrenginio veiklos vykdytojo unikalus identifikavimo numeris PADKM registre.

2. VEIKLOS VYKDYTOJO ANGLIES DIOKSIDO KAINOS ATASKAITOS IDENTIFIKAVIMO DUOMENYS

a) veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitos unikalus identifikatorius ir versijos numeris;

b) taikytinas ataskaitinis laikotarpis;

c) patikrintos veiklos vykdytojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos ir atitinkamos patikrinimo ataskaitos unikalūs identifikatoriai.

3. ANGLIES DIOKSIDO KAINOS DUOMENYS

Apie kiekvieną anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, taikomą tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, atskirai pateikiama ši informacija:

a) anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo pavadinimas;

b) tai, ar anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas taikomas tiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, ar netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui;

c) nuoroda į taikytinus teisės aktus;

d) anglies dioksido kaina vietos valiuta už CO_2e toną:

1) jei anglies dioksido kaina grindžiama vidutine svertine aukciono kaina, vidutine biržos kaina arba apyvartiniams taršos leidimams taikomu fiksuotu tarifu, kaip nurodyta I priedo 3.3.1 skirsnyje – nuoroda į paskelbtą vidutinę aukciono kainą, biržos kainą arba fiksuotą tarifą;

2) jei anglies dioksido kaina grindžiama veiklos vykdytojo atitikties užtikrinimo vienetų grynosios kainos vidurkiu, kaip nurodyta I priedo 3.3.1 skirsnyje, – apskaičiuota šios vidutinės kainos vertė;

3) jei taikomas I priedo 3.3.2 skirsnis – konkretus anglies dioksido mokesčio tarifas arba sumažintas anglies dioksido mokesčio tarifas už toną išmetamo CO_2, susijusio su tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

4) jei taikomas I priedo 3.3.3 arba 3.3.4 skirsnis – vidutinė svertinė anglies dioksido kaina už toną išmetamo CO_2, susijusio su tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu;

5) atskaitos pagal korekcinį mechanizmą ar kitokios kompensacijos norma už išmetamo ŠESD toną, susijusi su grąžinamosios išmokos rūšimi, kaip nurodyta I priedo 3.4 skirsnyje;

e) bendras ADAM ŠESD kiekis, susijęs su tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, kaip nurodyta I priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose;

f) jei pagal anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą reikalaujama, kad anglies dioksido kaina būtų mokama už įsigytą arba suvartotą kuro kiekį – išmetamųjų teršalų faktorius, taikomas nustatant ADAM ŠESD kiekį pagal I priedo 3.3.3 skirsnį;

g) jei atitikties užtikrinimo pareigai įvykdyti buvo naudojami skirtingų formų atitikties užtikrinimo vienetai, kaip nurodyta I priedo 3.3.4 skirsnyje – su šiais atitikties užtikrinimo vienetais susijęs ADAM ŠESD kiekis;

h) metodas, taikomas siekiant priskirti ADAM ŠESD kiekį ataskaitiniam laikotarpiui, jei ADAM ataskaitinis laikotarpis skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio, taikomo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitoms teikti;

i) metodas, taikomas siekiant užtikrinti, kad anglies dioksido kainos duomenų priskyrimas kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą atitiktų būdingojo išmetamo ŠESD kiekio priskyrimo metodą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 II priedą;

j) jei anglies dioksido apmokestinimo mechanizmas yra apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, – atitikties vienetų, kurių atsisakyta siekiant padengti praneštą ir patvirtintą išmetamą ADAM ŠESD kiekį, nurodytą I priedo 3.5.1 skirsnio pirmos pastraipos b punkte, įskaitant praneštą ir patvirtintą kiekvienų daugiamečio atitikties užtikrinimo laikotarpio metų ADAM ŠESD kiekį, skaičius, jei pagal tą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą reikalaujama, kad veiklos vykdytojas atsisakytų atitikties užtikrinimo vienetų paskutiniais daugiamečio atitikties užtikrinimo laikotarpio metais;

k) tonomis CO_2e vienai prekės tonai arba MWh išreikštas bendras ataskaitinio laikotarpio tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, priskiriamas kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą;

l) tiesiogiai ar netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, kuriam netaikoma pareiga mokėti anglies dioksido kainą pagal I priedo 5 skirsnį, t. y.:

1) išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su veiklos vykdytojo gautais nemokamais apyvartiniais taršos leidimais;

2) išmetamas ŠESD kiekis, nesiekiantis taršos intensyvumo bazinio lygio;

3) išmetamas ŠESD kiekis, nesiekiantis ribos, iki kurios anglies dioksido kaina neturi būti mokama;

4) kitas išmetamas ŠESD kiekis, kuriam anglies dioksido kaina netaikoma;

m) tonomis CO_2e prekės tonai arba MWh išreikšta tiesiogiai arba netiesiogiai taikoma atskaita pagal korekcinį mechanizmą arba kitokia kompensacija už ataskaitinio laikotarpio išmetamą ŠESD kiekį, priskiriama kiekvienai pagamintai prekės tonai pagal KN kodą;

n) apie kiekvieną prekę:

1) anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už savitąjį būdingąjį tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį ir, jei taikytina, už savitąjį netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina vietos valiuta už prekės toną arba MWh;

2) metinis valiutos kursas, taikomas anglies dioksido kainai jurisdikcijos vietos valiuta perskaičiuoti į eurus;

3) oficialaus metinio valiutos kurso, taikomo anglies dioksido kainai jurisdikcijos vietos valiuta perskaičiuoti į eurus, metai;

4) bendra anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už bendrą savitąjį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, įskaitant savitąjį būdingąjį tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, ir, jei taikytina, už savitąjį netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta eurais už prekių toną arba MWh.

4. ANGLIES DIOKSIDO KAINOS DUOMENYS APIE NE ĮRENGINYJE PAGAMINTUS PIRMTAKUS

a) Apie kiekvieną sertifikuotą anglies dioksido kainą, taikomą pirmtakui, kuris naudojamas, bet negaminamas sudėtingas prekes gaminančiame įrenginyje:

1) pirmtako įrenginio sertifikavimo ataskaitos unikalus identifikatorius;

2) anglies dioksido kaina, faktiškai sumokėta už kiekvieną pirmtaką, nurodytą įrenginio sertifikavimo ataskaitoje, išreikšta eurais už prekių toną.

b) Apie kiekvieną numatytąją anglies dioksido kainą, taikomą pirmtakui, kuris naudojamas, bet negaminamas sudėtingas prekes gaminančiame įrenginyje:

1) naudota numatytoji anglies dioksido kaina, išreikšta eurais už Co_2e toną, ir atitinkama už kiekvieną pirmtaką sumokėta anglies dioksido kaina, išreikšta eurais už prekių toną.

5. SUVESTINIAI ANGLIES DIOKSIDO KAINOS DUOMENYS, APIMANTYS ĮVAIRIUS ANGLIES DIOKSIDO APMOKESTINIMO MECHANIZMUS

Bendra eurais už prekės toną arba MWh faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina, apimanti visus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, taikomus prekės išmetamam ŠESD kiekiui.

IV PRIEDAS

Nepriklausomų asmenų akreditacijos sritis

Akreditacijos sritis ir šiame priede apibrėžtos veiklos grupės nurodomos akreditavimo pažymėjime.

PADKM veiklos grupės Nr.	Akreditacijos sritis
LIV	Faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos sertifikavimas

V PRIEDAS

Sertifikavimo ataskaitos šablonas

1. BENDRIEJI IDENTIFIKAVIMO DUOMENYS

1.1. **Įrenginio ir veiklos vykdytojo identifikavimo duomenys**

a) įrenginio pavadinimas;

b) unikalus įrenginio identifikatorius PADKM registre.

1.2. **Sertifikavimo ataskaitos identifikavimo duomenys**

a) sertifikavimo ataskaitos unikalus identifikatorius ir versijos numeris;

b) taikytinas ataskaitinis laikotarpis.

1.3. **Nepriklausomo asmens identifikavimo duomenys**

a) nepriklausomo asmens vardas ir pavardė (pavadinimas);

b) adresas, kuriuo įsisteigęs nepriklausomas asmuo;

c) kai nepriklausomas asmuo užsako sertifikavimo veiklą pagal 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą darnųjį standartą, sertifikavimo grupės biuro (-ų) adresas (-ai);

d) nepriklausomo asmens akreditacijos numeris;

e) nacionalinės akreditacijos įstaigos pavadinimas;

f) nacionalinės akreditacijos įstaigos įsisteigimo valstybė;

g) akreditacijos galiojimo pabaigos data;

h) su PADKM susijusi akreditacijos sritis.

2. INFORMACIJA APIE SERTIFIKAVIMĄ

2.1. **Sertifikavimo grupė**

a) PADKM sertifikavimo audito vadovo ir visų PADKM sertifikavimo auditorių bei, kai taikytina, techninių ekspertų, kurie yra sertifikavimo grupės nariai, vardai ir pavardės;

b) PADKM sertifikavimo audito vadovo iš eilės atliktų sertifikavimų skaičius;

c) jei taikytina, vietoje besilankančių PADKM sertifikavimo audito vadovo, PADKM sertifikavimo auditorių ir techninių ekspertų vardai ir pavardės.

2.2. **Išsami informacija apie fizinius apsilankymus vietoje**

a) jei taikoma, apsilankymų vietoje data ir vietoje praleistų dienų skaičius;

b) jei taikoma, fizinių apsilankymų vietoje data, vieta ir išsamus jų priežasčių paaiškinimas.

2.3. **Sertifikavimo darbo pagrindas**

a) sertifikavimo tikslai;

b) sertifikavimo apimtis;

c) akreditacija, reikalinga sertifikavimui atlikti;

d) 15 straipsnio 1 dalyje nurodytos patikrinimo ataskaitos unikalus identifikatorius, data ir versijos numeris;

e) kriterijai, taikomi sertifikuojant veiklos vykdytojo anglies dioksido kainos ataskaitą;

f) taikomas reikšmingumo lygis;

g) patvirtinimas, kad nepriklausomas asmuo patikrino, ar veiklos vykdytojui buvo taikytas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija, šio vertinimo rezultatų aprašymas ir tai, ar su korekciniu mechanizmu ar kitokia kompensacija susiję įrodymai pateikti pagal I priedo 5.3 skirsnį;

h) jei taikoma, patvirtinimas, kad nebuvo taikytas 9 straipsnyje nurodytas korekcinis mechanizmas ar kitokia kompensacija;

i) patvirtinimas, kad ADAM ŠESD kiekio ir už kiekvieną prekę faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos priskyrimo metodas atitinka būdingojo išmetamo ŠESD kiekio priskyrimo metodą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/2547 II priedą dėl būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo, įskaitant informaciją apie bet kokias nepriklausomo asmens nustatytas neatitiktis;

j) patvirtinimas, kad įrodymai, jog veiklos vykdytojas faktiškai sumokėjo anglies dioksido kainą, buvo patikrinti, ir visų neatitikčių, nustatytų vertinant įrodymus ir turinčių įtakos faktiškai sumokėtai anglies dioksido kainai, aprašymas;

k) patvirtinimas, kad nepriklausomas asmuo patikrino atitikties užtikrinimo vienetų, kurių atsisakyta, derėjimą su praneštu ir patvirtintu išmetamu ŠESD kiekiu, kurį apima tie atsisakyti atitikties užtikrinimo vienetai, ir bet kokių nustatytų neatitikimų aprašymas;

l) anglies dioksido kainos įrodymų, kuriuos nepriklausomas asmuo įvertino sertifikavimo metu, sąrašas.

2.4. **Anglies dioksido kainos duomenų sertifikavimas**

a) už kiekvieną prekę faktiškai sumokėta bendra anglies dioksido kaina eurais, priskiriama kiekvienai prekei, išreikšta eurais už prekės toną arba eurais už MWh;

b) bendras ADAM ŠESD kiekis, priskiriamas kiekvienai prekei pagal KN kodą, išreikštas tCO_2e vienai prekės tonai arba tCO_2e vienam MWh;

c) duomenys, kuriais grindžiama sertifikuota anglies dioksido kaina, kaip nurodyta a ir b punktuose:

1) už kiekvieną prekę faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina eurais už įrenginio tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina už prekės toną arba už MWh;

2) už kiekvieną prekę faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina eurais už įrenginio netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta eurais už prekės toną arba eurais už MWh;

3) už kiekvieną prekę faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina eurais už ne įrenginyje pagamintų pirmtakų išmetamą ŠESD kiekį, išreikšta kaina už prekės toną.

2.5. **Sertifikavimo išvados pareiškimas**

a) nepriklausomo asmens pareiškimas, kuriame nurodoma, ar jis pagrįstai patikina, kad ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų ir kad anglies dioksido kaina už patikrintą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį buvo faktiškai sumokėta;

b) informacija apie likusius iškraipymus, kurie nebuvo ištaisyti prieš paskelbiant sertifikavimo ataskaitą, ir tai, ar jie yra reikšmingi;

c) informacija apie likusius neatitikties atvejus, kurie nebuvo ištaisyti prieš pateikiant sertifikavimo ataskaitą, ir tai, ar jie turi reikšmingos įtakos anglies dioksido kainos duomenims;

d) tobulinimo rekomendacijos, jei taikoma;

e) data ir nepriklausomo asmens vardu pasirašančio įgalioto asmens parašas, įskaitant jo vardą ir pavardę.